

Kepler-sovellusprojekti

**Joonas Konki
Anu Koskela
Mikko Kuhno
Henrik Paananen
Atte Rätty**

Sovellusraportti

Julkinen
Versio 1.0.0
24.6.2015

**Jyväskylän yliopisto
Tietotekniikan laitos
Jyväskylä**

Hyväksyjä	Päivämäärä	Allekirjoitus	Nimenselvennys
Projektipäällikkö	__.__.2015		
Tilaaja	__.__.2015		
Ohjaaja	__.__.2015		

Tietoa dokumentista

Tekijät:

- Joonas Konki (JK) `joonas.konki@jyu.fi`
- Anu Koskela (AK) `anu.k.koskela@student.jyu.fi`
- Mikko Kuhno (MK) `mikko.kuhno@gmail.com`
- Henrik Paananen (HP) `henrik.j.paananen@student.jyu.fi`
- Atte Rätty (AR) `atte.t.raty@student.jyu.fi`

Dokumentin nimi: Kepler-projekti, Sovellusraportti

Sivumäärä: 71

Tiivistelmä: Kepler-projekti kehitti keväällä 2015 Jyväskylän yliopiston fysiikan laitokselle WWW-sovelluksen oppilaslaboratorion töiden mittausvuorojen varaamiseen. Sovellusraportissa kuvataan projektissa kehitetyn tietojärjestelmän käyttöliittymää, sovelluksen kokonaisrakennetta, tavoitteiden toteutumista, tietokannan rakennetta sekä puutteellisia ja heikkoja toteutusratkaisuja.

Avainsanat: Jatkokehitys, kokonaisrakenne, komponentit, käyttöliittymä, käytännöt, OAuth, palvelin, Pyramid, rajapinnat, REST, tavoitteet, tietojärjestelmä, tietokanta, ylläpito.

Muutoshistoria

Versio	Päivämäärä	Muutokset	Tekijät
0.0.1	10.6.2015	Dokumentin laatiminen aloitettiin.	AR
0.0.2	13.6.2015	Käyttöliittymänäkymien kuvailun työstöä.	AR
0.1.0	14.6.2015	Dokumentin puuttuvien lukujen ja alalukujen tekoa.	AR
0.1.1	15.6.2015	Dokumentin puuttuvien osien täydentämistä ja kieliasun parantelua.	AR
0.1.2	16.6.2015	Dokumentin puuttuvien osien täydentämistä, kieliasun parantelua ja ohjaajan palautteen mukaisten korjausten tekemistä.	AR
0.2.0	17.6.2015	Ohjaajan esittämien korjausten tekoa.	AR
0.2.1	18.6.2015	Lukujen 5 ja 6 työstämistä.	AR
0.2.2	19.6.2015	Kieliasun parantelua & muotoilua.	AR
0.2.3	20.6.2015	Kieliasun parantelua & muotoilua.	AR
0.2.4	20.6.2015	Kieliasun parantelua & ohjaajan esittämien muutosten tekoa.	AR
0.3.0	21.6.2015	Ohjaajan esittämien muutosten tekoa.	AR
1.0.0	23.6.2015	Ohjaajan esittämien muutosten tekoa.	AR

Tietoa projektista

Kepler-projekti kehitti keväällä 2015 Jyväskylän yliopiston fysiikan laitokselle WWW-sovelluksen oppilaslaboratorion töiden mittausvuorojen varaamiseen.

Tekijät:

- Joonas Konki (JK) `joonas.konki@jyu.fi`
- Anu Koskela (AK) `anu.k.koskela@student.jyu.fi`
- Mikko Kuhno (MK) `mikko.kuhno@gmail.com`
- Henrik Paananen (HP) `henrik.j.paananen@student.jyu.fi`
- Atte Rätty (AR) `atte.t.raty@student.jyu.fi`

Tilaaaja:

- Sakari Juutinen `sakari.juutinen@phys.jyu.fi`
- Panu Rahkila `panu.rahkila@jyu.fi`

Ohjaajat:

- Petri Partanen `petri.m.partanen@student.jyu.fi`
- Jukka-Pekka Santanen `santanen@mit.jyu.fi`

Yhteystiedot:

- Sähköpostilistat: `keplerit@korppi.jyu.fi` ja `keplerit_opetus@korppi.jyu.fi`
- Sähköpostiarkistot: `http://korppi.jyu.fi/kotka/servlet/list-archive/keplerit/` ja `http://korppi.jyu.fi/kotka/servlet/list-archive/kepler_opetus/`

Sisältö

1	Johdanto	1
2	Termit	2
2.1	Aihealueen termejä	2
2.2	Ohjelmistoja ja teknisiä termejä	3
3	Käyttöliittymä	5
3.1	Sovelluksen näkymät	5
3.2	Ylänavigointialue	7
3.3	Navigointipalkki	9
3.4	Auki oleva näkymä	9
3.5	Opiskelijan näkymät	9
3.5.1	Ilmoitustaulu	9
3.5.2	Uusi varaus	11
3.5.3	Omat varaukset	14
3.5.4	Omat ryhmät	16
3.6	Ohjaajan näkymät	17
3.7	Pääkäyttäjän näkymät	18
3.7.1	Hallitse vuoroja	18
3.7.2	Kurssit	21
3.7.3	Työt	23
3.7.4	Resurssit	25
3.7.5	Käyttäjäroolit	26
3.7.6	Muokkaa ilmoitustaulua	26
3.8	Kirjautumissivu	28
4	Sovelluksen kokonaisrakenne ja rajapinnat	31
4.1	Sovelluksen kokonaisrakenne	31
4.2	Ulkopuoliset komponentit	32
4.3	Tietojärjestelmän asetukset	33
4.4	Ulkoiset rajapinnat	37
4.5	Olennaisimmat muutokset toteutusratkaisussa	38
5	Tietokannan rakenne	40
5.1	Taulurakenne	40

5.2	Permission	42
5.3	RolePermission	42
5.4	Role	42
5.5	UserRole	42
5.6	User	43
5.7	UserInfo	43
5.8	UserInfoType	44
5.9	Language	44
5.10	Translation	44
5.11	UserGroup	44
5.12	UserGroupMember	45
5.13	UserGroupType	45
5.14	TimeSlot	45
5.15	TimeSlotSupervisor	46
5.16	TimeSlotStatus	46
5.17	TimeSlotStatusType	47
5.18	Reservation	47
5.19	ReservationStatus	47
5.20	ReservationStatusType	48
5.21	ReservationUserStatus	48
5.22	ReservationUserStatusType	48
5.23	ReservationNote	49
5.24	Note	49
5.25	NoticeboardNote	49
5.26	Unit	50
5.27	UnitGroupMap	50
5.28	UnitGroup	50
5.29	UnitType	51
5.30	UnitStatus	51
5.31	UnitStatusType	51
5.32	UnitResource	52
5.33	Resource	52
5.34	ResourceStatus	52
5.35	ResourceStatusType	53
6	Tavoitteiden toteutuminen	54
6.1	Vaativusten toteutuminen	54

6.2	Suoritetut testaukset ja niiden tulokset	55
6.3	Heikot ja puutteelliset toteutusratkaisut	56
6.4	Sovelluksen yleiset jatkokehitysideat	58
6.5	Opiskelijan näkymiin liittyvät jatkokehitysideat	59
6.6	Ohjaajan näkymiin liittyvät jatkokehitysideat	60
6.7	Pääkäyttäjän näkymiin liittyvät jatkokehitysideat	60
6.8	Tietojärjestelmän yleiskäyttöisyys	61
7	Ohjeita ylläpitäjälle ja jatkokehittäjälle	63
7.1	Sovelluksen asennus- ja käyttöönotto-ohjeet	63
7.2	Ohjeita jatkokehittäjälle	63
7.3	Ohjeita ylläpitäjälle	65
8	Yhteenveto	67
	Lähteet	68

1 Johdanto

Jyväskylän yliopiston fysiikan laitoksen oppilaslaboratoriossa opiskelijat voivat suorittaa kokeelliset mittaukset fysiikan perus- ja aineopintotasoihin kursseihin liittyviin laboratoriotöihin. Fysiikan laboratoriotyöt ovat tärkeä osa fysiikan kurssien sisältöä, missä luennoilla opetettua teoriaa pääsee soveltamaan käytäntöön. Kepler-projekti kehitti WWW-sovelluksen fysiikan laitoksen oppilaslaboratorion laboratoriotöiden varausten hallintaan. Varausjärjestelmää tulevat käyttämään pääasiassa fysiikan perus- ja aineopintokurssien opiskelijat, laboratoriovuoroja ohjaavat assistentit sekä varausjärjestelmän pääkäyttäjät. Kehitettävä sovellus korvaa nykyisen WWW-selaimella käytettävän Brahe2007-varausjärjestelmän.

Sovellusprojektissa kehitetyn sovelluksen käyttöliittymän ulkoasu päivitettiin nykyaikaisemmaksi. Vanhasta varausjärjestelmästä kokonaan puuttuva pääkäyttäjän näkymä ja osa sen toiminnoista toteutettiin uudessa järjestelmässä. Lisäksi projektin alussa kartoitettiin muiden yliopiston laitosten varausjärjestelmätarpeet, jotka huomioitiin uuden järjestelmän kehittämisessä ja suunnittelussa.

Sovellusraportin laatimisessa on hyödynnetty Liikkuva-projektin sovellusraporttia [1] sekä Kepler-projektin projektiraporttia [8], projektisuunnitelmaa [9] ja vaatimusmäärittelyä [10]. Muita Kepler-projektin dokumentteja ovat käyttöliittymän [6] ja palvelimen luokkadokumentaatio [7], järjestelmätestausraportteja [4] ja [5], käytettävyydestaussuunnitelma [2] ja käytettävyydestauksesta tehty muistio [3].

Sovellusraportti muodostuu kahdeksasta luvusta. Luvussa 2 kuvataan olennaisia termejä. Luvussa 3 kuvataan sovelluksen käyttöliittymää näkymittäin. Luvussa 4 kuvataan sovelluksen kokonaisrakennetta ja rajapintoja. Luvussa 5 kuvataan tietokannan rakennetta. Luvussa 6 kuvataan heikkoja ja puutteellisia toteutusratkaisuja sekä jatkokehitysideoita. Luvussa 7 annetaan ohjeita ylläpitäjälle ja jatkokehittäjälle.

2 Termit

Luvussa kuvataan projektissa käytettäviä aihealueen, tietojärjestelmän ja toteutus-tekniikoiden termejä.

2.1 Aihealueen termejä

Projektin aihealueen termejä ovat seuraavat:

Assistentti	on fysiikan laboratoriotöiden ohjaajasta käytetty nimitys. Hän on perus-, aine- tai syventäviin opintoihin liittyvien kurssien laboratoriotöitä laboratoriovuoron aikana ohjaava henkilö.
Laboratoriotyö	on mittausvuorolla suoritettava johonkin kurssiin liittyvä työ.
Laboratoriovuoro	on yleensä neljän tunnin mittainen assistentin ohjaama tilaisuus, jossa laboratoriotöihin liittyvät mittaukset voidaan suorittaa.
Mittauslaitteisto	on yhdestä tai useammasta mittalaitteesta koostuva laitteisto, jolla laboratoriotyön mittaukset suoritetaan.
Mittausryhmä	on opiskelijajoukko, joka on varannut ajan laboratoriotyön mittaamiseen jollekin ohjatulle laboratoriovuorolle.
Mittausvuoro	on opiskelijan joltakin laboratoriovuorolta varaama aika jonkin tietyn laboratoriotyön mittaamiseen.
Ohjaaja	on assistentin käyttäjäroolin nimi kehitetyssä varausjärjestelmässä.
Ohjausvuoro	on ohjaajan laboratoriovuoro, jolle hänet on asetettu ohjaajaksi.
Opiskelija	on mittausvuoroja varaavan opiskelijan käyttäjäroolin nimi kehitetyssä varausjärjestelmässä.

Oppilaslaboratorio	on fysiikan laitoksen oppilaslaboratorio, jonka vuorojen varaukseen järjestelmä kehitettiin.
Pääkäyttäjä	on oppilaslaboratorion johtajan käyttäjäroolin nimi kehitetyssä varausjärjestelmässä. Pääkäyttäjä on henkilö, joka hallitsee toisten käyttäjien rooleja ja lisää laboratoriotöitä järjestelmään.

2.2 Ohjelmistoja ja teknisiä termejä

Dokumentissa käytettyjä teknisiä termejä ovat seuraavat:

Back end	on ohjelmiston se osa, joka on kauimpana ohjelmiston käyttäjästä. WWW-sovelluksessa se on palvelinpuolen ohjelmisto.
Bootstrap	on WWW-dokumenttien ulkoasun muokkausta helpottava, HTML-kuvauskieltä ja CSS-tyylikieltä käyttävä kirjasto.
CSRF	on tietoturvahyökkäys, joka pakottaa käyttäjän suorittamaan hänen haluamattaan toimintoja WWW-sovelluksessa, johon hän on kirjautunut. Termi tulee sanoista <i>cross-site request forgery</i> .
CSS	on tyylikieli WWW-dokumenttien ulkoasun määrittämiseen.
Front end	on ohjelmiston se osa, joka on lähimpänä ohjelmiston käyttäjää. Käytännössä front end sisältää sovelluksen käyttöliittymän ja sen toimintalogiikan.
HTML5	on uusin versio WWW-dokumenttien HTML-kuvauskielestä.
HTTPS	on WWW:ssä suojattuun tietoliikenteeseen käytetty protokolla.
iCalendar	on kalenteritiedostomuoto, jolla kalenterisovellukset pystyvät vaihtamaan kalenteritietoja keskenään.

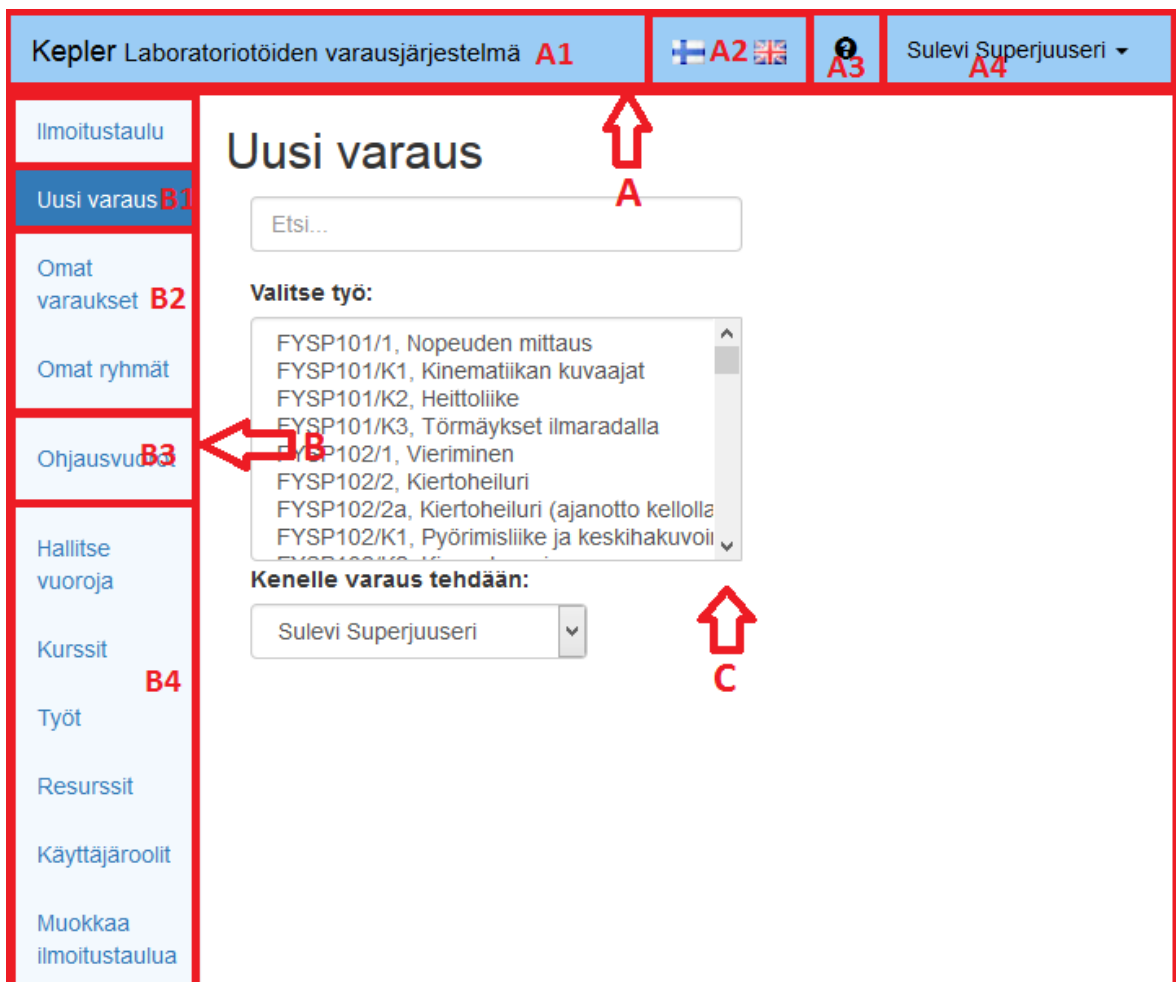
JavaScript	on WWW-sovelluksissa käytetty ja WWW-selaimissa toimiva dynaamisesti tyypitetty ohjelmointikieli.
jQuery	on WWW-dokumenttien dynaamisen sisällön käsittelyä helpottava avoimen lähdekoodin lisenssin alainen JavaScript-kirjasto.
JYU-tunnukset	ovat Jyväskylän yliopiston IT-palveluiden käyttäjän henkilökohtaiset käyttäjätunnukset.
Korppi	on Jyväskylän yliopiston opintotietojärjestelmä.
Käyttöliittymä	on ohjelmiston osa, jonka kautta käyttäjä käyttää ohjelmistoa.
OAuth2	on sovelluksessa autentikointiin käytettävä protokolla.
ORM	on tekniikka, jolla tietokannan tietoja pystytään helposti käsittelemään suoraan ohjelmointikielen olioiden kautta.
Pyramid	on Python-ohjelmointikielillä toteutettu minimalistinen WWW-sovelluskehys.
Python	on dynaamisesti tyypitetty korkeantason ohjelmointikieli.
Sovelluskehys	on ohjelman rungon muodostava teknologia.
SQL	on yleisesti käytetty relaatiotietokantastandardi.
SQLAlchemy	on avoimen lähdekoodin SQL- ja ORM-kirjasto Python-kielille.
Tietokanta	on tietovarasto, joka tyypillisesti mallintaa jollain tapaa tiedon yhteyksiä toisiin tietoihin. Tällöin puhutaan relaatiotietokannasta.
WWW-sovellus	on WWW-tekniikoita hyödyntävä ja selaimella käytettävä sovellus.
WWW-sovelluskehys	on sovelluskehys, joka on suunniteltu nopeuttamaan WWW-sovellusten kehittämistä.

3 Käyttöliittymä

Luvussa esitellään sovelluksen käyttöliittymän eri näkymät sekä niihin liittyvät toiminnot ja niiden väliset suhteet.

3.1 Sovelluksen näkymät

Kuvassa 3.1 havainnollistetaan sovelluksen yleistä näkymää, kun on kirjautuneena sisään pääkäyttäjänä.

Kuva 3.1: Keplerin yleisnäkökulma pääkäyttäjänä.

Sovelluksen käyttöliittymä koostuu seuraavista osista:

- A** ylänavigointialue,
 - A1** järjestelmän nimi ja kuvaus,
 - A2** kielen valinta,
 - A3** ohjeisiin vievä painike,
 - A4** käyttäjävalikko,
- B** navigointipalkki,
 - B1** valitun näkymän korostus,
 - B2** opiskelijan näkymiä (sisältää myös tällä hetkellä korostetun Ilmoitustaulu-näkymän),
 - B3** ohjaajan näkymä,
 - B4** pääkäyttäjän näkymiä,
- C** auki oleva näkymä

3.2 Ylänavigointialue

Kepler-järjestelmän kaikissa näkymissä (kirjautumissivua lukuun ottamatta) on nähtävissä ylänavigointialue, joka esitetään kuvassa 3.2.

Kuva 3.2: Yläpalkki.

Ylänavigointialue koostuu neljästä osasta:

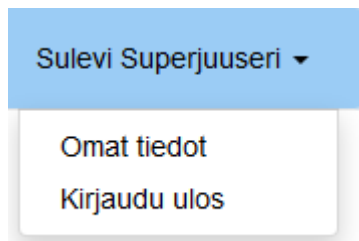
- Järjestelmän nimi ja kuvaus
- Kielen valinta
- Ohjeisiin vievä painike
- Käyttäjävalikko

Järjestelmän nimi ja kuvaus kertovat käyttäjälle hänen käyttämänsä järjestelmän nimen ja lyhyen kuvauksen sen käyttötarkoituksesta.

Kielen valinnassa esitetään kielivaihtoehdot lippuina. Lippua painamalla järjestelmän käyttämä kieli vaihtuu tämän istunnon ajaksi. Pysyvän kielivalinnan voi tehdä *Omat tiedot* -näkyvässä.

Järjestelmän ohjeisiin pääsee painamalla kielen valinnan vieressä esitettyä **ohjeisiin vievää painiketta**, joka on kysymysmerkin näköinen. Ohjenäkymä on koko järjestelmälle yleinen (se ei siis muutu sivukohtaisesti).

Käyttäjä voi omaa nimeään painamalla avata **käyttäjävalikon**, josta paljastuu kaksi uutta toimintoa: *Omat tiedot* ja *Kirjaudu ulos*.

Kuva 3.3: Käyttäjävalikko.

Omat tiedot-vaihtoehtoa painamalla aukeaa seuraavanlainen näkymä.

Korpista haetut käyttäjätiedot

Käyttäjätunnus: susupe
Nimi: Sulevi Superjuuseri
Sähköposti: admin@kepler.jyu.fi

Muut käyttäjätiedot

Käyttäjäroolisi: Pääkäyttäjä
Opiskelija
Ohjaaja, Perusopinnot
Ohjaaja, Aineopinnot

Oletuskieli: Suomi
 English

Tallenna muutokset

Kuva 3.4: Omat tiedot.

Kuvan 3.4 kuvaamassa näkymässä käyttäjä näkee ne tietonsa, jotka tietojärjestelmässä ovat. Käyttäjä voi vaihtaa oletuskieltään valitsemalla haluamansa kielen ja painamalla *Tallenna muutokset* -painiketta, jolloin uusi oletuskieli tallentuu tietokantaan.

Kirjaudu ulos-valintaa painamalla käyttäjä voi kirjautua ulos tietojärjestelmästä.

3.3 Navigointipalkki

Navigointipalkkia (kirjain B kuvassa 3.1) käytetään eri näkymien välillä siirtymiseen. Sen sisältö muuttuu sisäänkirjautuneen käyttäjän roolien mukaan. Kuvassa 3.1 sisäänkirjautuneella käyttäjällä on opiskelijan, ohjaajan ja pääkäyttäjän roolit, joten hän näkee navigointipalkin kaikki vaihtoehdot.

Navigointipalkissa (ja ylänavigointipalkissa) on auki oleva näkymä korostettuna tummemmalla taustavärillä.

3.4 Auki oleva näkymä

Auki olevassa näkymässä (kirjain C kuvassa 3.1) esitetään kulloinkin auki olevan näkymän toiminnallisuus. Suurin osa tietojärjestelmän toiminnallisuuksista suoritetaan käyttäen kulloinkin valittuna olevaa näkymää.

3.5 Opiskelijan näkymät

Opiskelijan roolin omaavalla käyttäjällä on oletuksena käytössään seuraavat näkymät: *Ilmoitustaulu*, *Uusi varaus*, *Omat varaukset* ja *Omat ryhmät*.

3.5.1 Ilmoitustaulu

Ilmoitustaululla (esitettynä kuvassa 3.5) käyttäjät näkevät pääkäyttäjän järjestelmään lisäämiä ilmoituksia. Ominaisuus havaittiin hyväksi Kepleriä edeltäneessä Brahe2007-järjestelmässä.

Ilmoitustaulu

Lisää vuoroja tulossa!	Sulevi Superjuuseri	21.6.2015 15.35
Laitoksen johto on luvannut opiskelijalaboratorioille lisää resursseja! Tämä tarkoittaa sitä, että myös uusia vuoroja on tulossa. Oppilaat voivat ilmoittaa ehdotuksia uusien vuorojen ajaksi.		
Muistakaa laskimenne!	Sulevi Superjuuseri	21.6.2015 15.34
Muistakaa ottaa laskimenne mukaan, kun tulette labroihiin! Laitoksella on varalaskimia hyvin rajoitetusti.		

Kuva 3.5: Ilmoitustaulu.

3.5.2 Uusi varaus

Uusi varaus -näkylässä käyttäjät voivat tehdä uusia varauksia itselleen ja ryhmilleen. Varauksen tehdäkseen käyttäjän pitää valita, mitä työtä varten ja kenelle varaus tehdään. Valintakriteerit on esitetty kuvassa 3.6

Uusi varaus

Valitse työ:

- FYSP101/1, Nopeuden mittaus
- FYSP101/K1, Kinematiikan kuvaajat
- FYSP101/K2, Heittoliike
- FYSP101/K3, Törmäykset ilmaradalla
- FYSP102/1, Vieriminen**
- FYSP102/2, Kiertoheiluri
- FYSP102/2a, Kiertoheiluri (ajanotto kellolla)
- FYSP102/K1, Pyörimisliike ja keskihakuvoii
- FYSP102/K2, Kierroliike ja keskihakuvoii

Työn nimi
FYSP102/1, Vieriminen

Kuvaus
Työn vastuuhenkilöt ovat A. Assari ja O. Ohjaaja. Työn ohjeet: [www](#)

Mittausryhmän maksimikoko
2 jäsentä

Kenelle varaus tehdään:

Kuva 3.6: Uuteen varaukseen liittyvien valintaperusteiden valinta.

Varauksen ajankohta voidaan valita käyttäen joko kalenteri- (kuvassa 3.7) tai lista-

näkymää (kuvassa 3.8).

Päivä Viikko Kuukausi Tänään < >

15 — 21.6.2015

	ma - 15.06	ti - 16.06	ke - 17.06	to - 18.06	pe - 19.06
8:00					
9:00					
10:00					
11:00					
12:00					
13:00					
14:00					
15:00					
16:00					
17:00					
18:00					
19:00					

Anna halutessasi lisätietoja:

Tee varaus

Kuva 3.7: Uuden varauksen ajankohdan valinta kalenterin avulla.

Valitse sopiva mittausvuoro:

Vaihda kalenterinäkömään

Ohjausvuorot:

25.6.2015 8.00 - 12.00, Perusopinnot

29.6.2015 8.00 - 12.00, Perusopinnot

Anna halutessasi lisätietoja:

Tee varaus

Kuva 3.8: Uuden varauksen ajankohdan valinta listan avulla.

3.5.3 Omat varaukset

Omat varaukset-näkyvässä (kuvassa 3.9) käyttäjä näkee omat ja ryhmiensä varaukset, niihin liittyviä tietoja sekä pystyy perumaan niitä (mikäli kyseinen vuoro on vielä peruttavissa). Käyttäjä voi myös valita tarkasteltavan ajanjakson.

Omat varaukset

- Menneet vuorot Menossa nyt
 Tulevat vuorot

Vaihda kalenterinäkymään

Näytetään vuorot ajalta:

Kuukausi ▾

>	24.6.2015 16.00 - 20.00	FYSP110/K2, Oskilloskoopin syventävä käyttö
>	29.6.2015 8.00 - 12.00	FYSA242/K1, Terminen elektroniemissio Tämä vuoro on peruttu!
▼	30.6.2015 12.00 - 16.00	FYSP102/2, Kiertoheiluri
Ryhmä: Sulevi Superjuuseri		
Peru varaus		

Kuva 3.9: Käyttäjän omat varaukset listamuodossa.

Omat varauksensa on mahdollista nähdä myös kalenterimuodossa, kuten kuvassa 3.10 on esitetty.

Päivä Viikko Kuukausi 29.6 — 5.7.2015 Tänään < >

	ma - 29.06	ti - 30.06	ke - 01.07	to - 02.07	pe - 03.07
8:00	08.00 - 12.00 FYSA242/K1 Terminen elektroniemissio Tämä vuoro on peruttu! Henkilökohtainen				
9:00					
10:00					
11:00					
12:00		12.00 - 16.00 FYSP102/2 Kiertoheiluri Henkilökohtainen varaus			
13:00					
14:00					
15:00					
16:00					
17:00					
18:00					
19:00					

Peru valittu varaus

Kuva 3.10: Käyttäjän omat varaukset kalenterimuodossa.

3.5.4 Omat ryhmät

Omat ryhmät -näkylässä käyttäjä voi tarkastella ryhmiä, joihin hän kuuluu. Hän voi poistaa luomiaan ryhmiä, joiden omistaja hän on, ja hän voi luoda uusia ryhmiä. Kuvassa 3.11 on esitetty käyttäjän ryhmien listaus ja uuden ryhmän luomiseen käytettävä lomake.

Omat ryhmät

▼ Keplot	2
▼ Labraryhmä	2
Sulevi Superjuuseri	
Olli Opiskelija	Ryhmän omistaja
<button>Poista ryhmä</button>	

[Tee uusi ryhmä](#)

Uuden ryhmän luominen

Ryhmän nimi

Hae käyttäjä

Ryhmän jäsenet

- Olli Opiskelija

Tallenna

Peruuta

Kuva 3.11: Omat ryhmät ja uuden ryhmän luominen.

3.6 Ohjaajan näkymät

Ohjaajan roolin omaavalla käyttäjällä on oletuksena käytössään (vain) *Ohjausvuorot*-näkyvä. Huomaa, että ainakin Jyväskylän yliopiston fysiikan laitoksen käyttötapauksessa lähes kukaan ei kuitenkaan ole rooliltaan pelkästään ohjaaja, sillä ohjaajat ovat joko laitoksen opiskelijoita tai henkilökuntaa.

Ohjausvuorot-näkyvässä käyttäjä näkee omat ohjausvuoronsa, kuten kuvassa 3.12 on esitetty. Käyttäjä voi valita miltä ajanjaksolta hän haluaa vuoroja tarkastella. Käyttäjä voi myös nähdä listauksen ohjausvuorojensa osallistujista ja heidän yhteystiedoistaan. Käyttäjä voi nähdä ohjausvuoronsa lista- tai kalenterinäkyvässä ja hän voi valita, haluaako nähdä myös muiden ohjaajien ohjausvuorot.

Ohjausvuorot

Menneet vuorot Menossa nyt

Tulevat vuorot

Näytä omat vuorot

Näytä kaikkien vuorot

Vaihda kalenterinäkyvä

Näytetään vuorot ajalta:

Kuukausi ▾

▼	22.6.2015 8.00 - 12.00	Perusopinnot, Kalle Kalastaja	2
▼	22.6.2015 8.00 - 12.00	Aineopinnot, Kalle Kalastaja	1
FYSA242/K1, Terminen elektroniemissio Olli Opiskelija			
▼	23.6.2015 12.00 - 16.00	Aineopinnot, Kalle Kalastaja	1
▼	24.6.2015 16.00 - 20.00	Perusopinnot, Kalle Kalastaja	1
▼	26.6.2015 12.00 - 16.00	Aineopinnot, Kalle Kalastaja	1
▼	29.6.2015 8.00 - 12.00	Perusopinnot, Kalle Kalastaja	2
▼	29.6.2015 8.00 - 12.00	Aineopinnot, Kalle Kalastaja Tämä vuoro on peruttu!	0

Kuva 3.12: Ohjausvuorot listana.

3.7 Pääkäyttäjän näkymät

Pääkäyttäjän roolin omaavalla käyttäjällä on oletuksena käytössään seuraavat näkymät: *Hallitse vuoroja*, *Kurssit*, *Työt*, *Resurssit*, *Käyttäjäroolit* ja *Muokkaa ilmoitustaulua*.

3.7.1 Hallitse vuoroja

Hallitse vuoroja -näkyvässä käyttäjä näkee kaikki Kepler-järjestelmän vuorot, kuten kuvassa 3.13 on esitetty. Hän voi rajata tarkasteltavien vuorojen ajankohdaksi menneet, menossa olevat tai tulevat vuorot. Vuorosta esitetään tietoina mihin opintokokonaisuuteen vuorolla tehtävät laboratoriotyöt kuuluvat, vuoron ohjaajat ja lista vuoron osallistujista yhteystietoineen. Vuoroja pystyy perumaan käyttämällä *Peru*-painiketta ja lisäämään käyttämällä *Lisää uusi vuoro...* -painiketta. Uuden vuoron lisääminen on esitetty kuvassa 3.14.

Tarkoituksena oli myös toteuttaa mahdollisuus esittää vuorot kalenterimuodossa ja tarjota mahdollisuus vuorojen muokkaamiseen, mutta nämä ominaisuudet sovittiin tilaajan kanssa jätettävän jatkokehitykseen.

Hallitse ohjausvuoroja

Menneet vuorot Menossa nyt

Vaihda kalenterinäkymään

Tulevat vuorot

Näytetään vuorot ajalta:

Kuukausi ▼

Lisää uusi vuoro...

▼	22.6.2015 8.00 - 12.00	Perusopinnot, Kalle Kalastaja	2
▼	22.6.2015 8.00 - 12.00	Aineopinnot, Kalle Kalastaja	1
FYSA242/K1, Terminen elektroniemissio			
 Olli Opiskelija			
			Muokkaa Poista
▼	23.6.2015 8.00 - 12.00	Perusopinnot, Maria Assari	0
▼	23.6.2015 12.00 - 16.00	Aineopinnot, Kalle Kalastaja	1
▼	23.6.2015 16.00 - 20.00	Perusopinnot, Maria Assari Tämä vuoro on peruttu!	0

Kuva 3.13: Hallitse vuoroja.

[Lisää uusi vuoro...](#)

Uuden vuoron luominen

Päivämäärä:

Alku- ja loppuaika: 8:00 - 12:00

12:00 - 16:00

16:00 - 20:00

Muu: -

Työvarauksia max:

Opintokokonaisuus:

Ohjaaja:

Vuoron status:

Tallenna

Peruuta

Kuva 3.14: Uuden vuoron lisääminen.

3.7.2 Kurssit

Kurssit-näkyvässä listataan tietojärjestelmän sisältämät kurssit, kuten kuvassa 3.15 on esitetty. Listattujen kurssien tietoja voi muokata käyttämällä oikean reunan syöttökenttiä ja painamalla *Tallenna muutokset*-painiketta. Vanhoja kursseja pystyy poistamaan ja uusia kursseja luomaan.

Hallitse kursseja

Etsi...

- FYSA210
- FYSA220
- FYSA230
- FYSA241
- FYSA242
- FYSP101**
- FYSP102
- FYSP103
- FYSP104
- FYSP105
- FYSP106
- FYSP107
- FYSP110

Kurssin koodi: FYSP101

Opintokokonaisuus: Perusopinnot

Työt:

K2	Heittoliike
K1	Kinematiikan kuvaajat
1	Nopeuden mittaus
K3	Törmäykset ilmaradalla

+ Lisää työ

Tallenna muutokset Poista kurssi

+ Lisää uusi kurssi

Kuva 3.15: Hallitse kursseja.

Kursseihin liittyvien (laboratorio) töiden tietoja voi muokata *Kurssit*-näkyvässä ja kurssiin voi lisätä siihen liittyviä töitä (kuva 3.16).

Valitse työ: ✕

- Braggin diffraktio
- Dopplerin ilmiö
- Elektronin diffraktio
- Elektronin liike magneettikentässä
- Franckin ja Hertzin koe
- Fraunhoferin diffraktio**
- Geigerin ja Müllerin putki
- Germaniumin energia-aukko
- Hallin ilmiö
- Heittoliike
- Helmholzin kelat
- Hitausmomentti
- Höyrynpaine ja höyrystyslämpö
- Kaasulämpömittari
- Kaasututkimus
- Kiintoliike

Valitse työ:

Nimi

Fraunhoferin diffraktio

KuvausTyön vastuuhenkilöt ovat A. Assari ja O. Ohjaaja. Työn ohjeet: [www](#)**Mittausryhmän maksimikoko**

2

Anna koodi tälle työlle:

Kuva 3.16: Työn lisääminen kurssiin.

3.7.3 Työt

Työt-näkylässä listataan tietojärjestelmän sisältämät työt, kuten kuvassa 3.17 on esitetty. Listattujen töiden tietoja voi muokata käyttämällä oikeassa reunassa olevia syöttökenttiä ja painamalla *Tallenna muutokset*-painiketta. Vanhoja töitä pystyy poistamaan ja uusia töitä luomaan.

Laboratoriotyöt

- Braggin diffraktio
- Dopplerin ilmiö**
- Elektronin diffraktio
- Elektronin liike magne
- Franckin ja Hertzin ko
- Fraunhoferin diffraktio
- Geigerin ja Müllerin pi
- Germaniumin energia
- Hallin ilmiö
- Heittoliike
- Helmholzin kelat
- Hitausmomentti
- Höyrynpaine ja höyry
- Kaasulämpömittari
- Kaasututkimus

+ Lisää uusi työ

Nimi (suomi):

Nimi (English):

Kuvaus (suomi):

Kuvaus (English):

Osallittujia **max**

Resurssit: **Ge-ilmais**
 Pyöriväalusta

+ Lisää resurssi

Tallenna muutokset

Poista työ

Kuva 3.17: Hallitse töitä.

Työt vaativat käyttöönsä tietyn määrän resursseja. *Kurssit*-näkylässä tämän määrän voi määritellä ja töihin voi lisätä uusia resursseja. Resurssin lisääminen työhön on esitetty kuvassa 3.18. Työhön liittyviä resursseja voi poistaa muuttamalla työn kyseistä resurssia vaatiman määrän arvoksi nolla ja tallentamalla muutokset.

Valitse resurssi: ✕

Datastudio

Ilmarata

Nimi
Ilmarata

Kuvaus
Ei kuvausta

Käytettävissä Yhteensä
3

Montako tässä työssä käytetään:

Kuva 3.18: Resurssi lisääminen työhön.

3.7.4 Resurssit

Resurssit-näkyvässä listataan tietojärjestelmästä löytyvät resurssit, kuten kuvassa 3.19 on esitetty. Resurssien tietoja voi muokata oikealle olevista syöttökentistä. Muokatut tiedot tallennetaan käyttämällä *Tallenna muutokset*-painiketta. Lisäksi resursseista on olemassa tieto siitä, kuinka monta resurssia on missäkin tilassa. Myös kokonaan uusia resursseja voi lisätä. Resursseja ei voi poistaa järjestelmästä, mutta ne voi kirjata sellaisiin tiloihin, jossa niitä ei voi käyttää tai niiden määrän voi muuttaa nollaan.

Resurssit

Etsi...

- Datastudio
- Ge-ilmainen
- Ilmarata
- Pyöriväalusta

+ Lisää uusi resurssi

Nimi (suomi): Datastudio

Nimi (English): Give a name to the resource.

Kuvaus (suomi): Tietokone ja Datastudio-ohjelma

Kuvaus (English): Computer and Datastudio software

Käytettävissä: 6

Pois käytöstä: 0

Rikki: 0 **Yhteensä** 6

Tallenna muutokset

Kuva 3.19: Hallitse resursseja.

3.7.5 Käyttäjäroolit

Käyttäjäroolien hallintaan ei nykyisellään ole toimivaa käyttöliittymää. Käyttäjärooleihin liittyvän toiminnallisuuden yhdistäminen käyttöliittymään sovittiin tilaajan kanssa jätettävän jatkokehitykseen. Nykyinen *Käyttäjäroolit*-näkyminen on sekava ja käytettävyydeltään heikko. Koska se olisi syytä tehdä kokonaan uusiksi ennen käyttöönottoa, sitä ei esitetä.

3.7.6 Muokkaa ilmoitustaulua

Muokkaa ilmoitustaulua-näkyessä käyttäjä näkee ilmoitustaululla esitettävät ilmoitukset, kuten kuvassa 3.20 on esitetty. Hän voi myös muokata niitä tai luoda kokonaan uusia ilmoituksia. Uuden ilmoituksen lisääminen on esitetty kuvassa 3.21.

Muokkaa ilmoitustaulua

Lisää viesti Näytä piilotetut

Lisää vuoroja tulossa! Sulevi Superjuuseri 21.6.2015 15.35

Laitoksen johto on luvannut opiskelijalaboratorioille lisää resursseja! Tämä tarkoittaa sitä, että myös uusia vuoroja on tulossa. Oppilaat voivat ilmoittaa ehdotuksia uusien vuorojen ajaksi.

Muokkaa Piilota

Muistakaa laskimenne! Sulevi Superjuuseri 21.6.2015 15.34

Muistakaa ottaa laskimenne mukaan, kun tulette labroihiin! Laitoksella on varalaskimia hyvin rajoitetusti.

Muokkaa Piilota

Kuva 3.20: Ilmoitusten hallinnointi.

Muokkaa ilmoitusta ×

Oppilaat huomio!

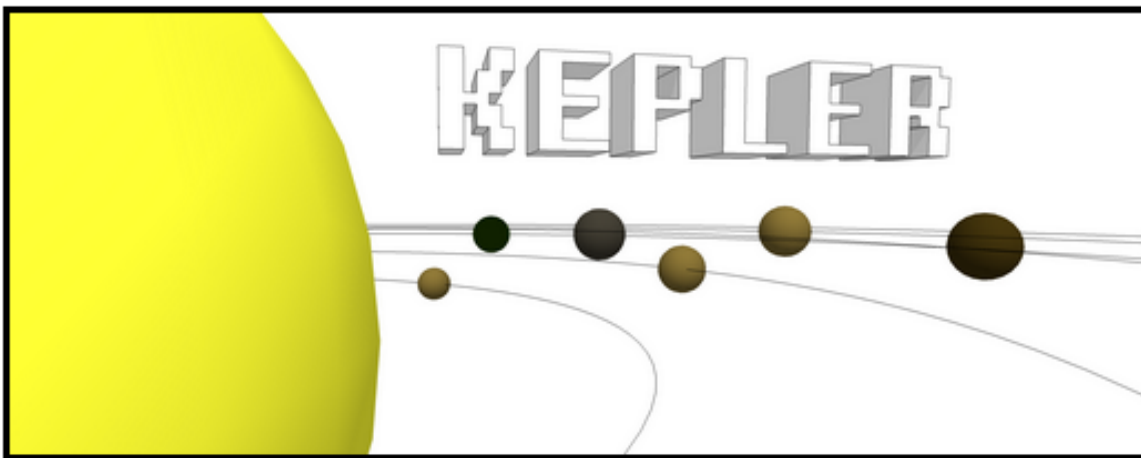
Nyt testataan Kepleriä!

Tallenna

Kuva 3.21: Lisää uusi ilmoitus.

3.8 Kirjautumissivu

Käyttäjän syöttäessä selaimeensa Kepler-järjestelmän osoitteen, hän saapuu kuvan 3.22 kirjautumissivulle. Tältä sivulta hän voi kirjautua järjestelmään sisään.

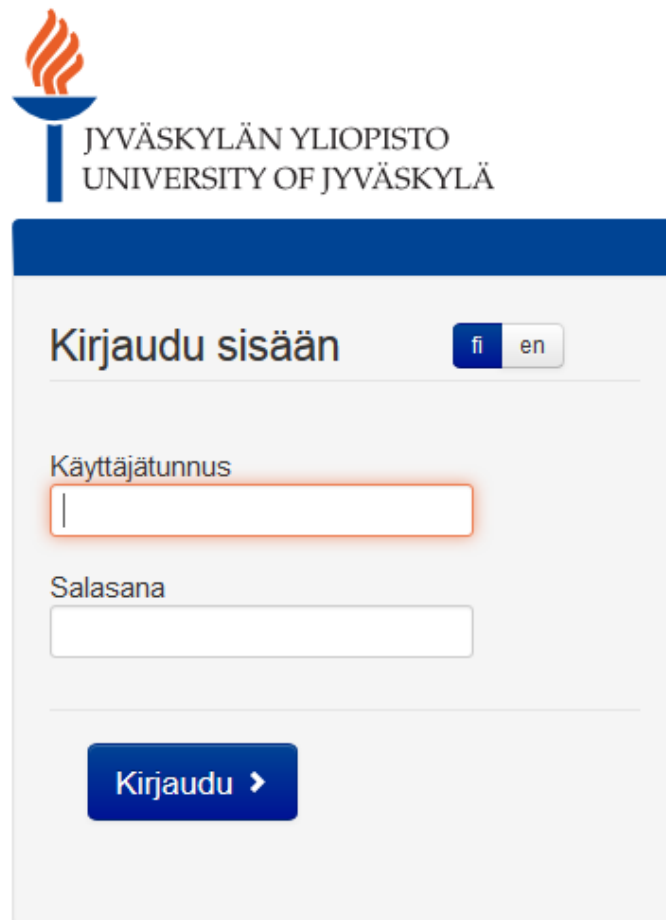
Kepler

Laboratoriotöiden varausjärjestelmä

[Log in](#)

Kuva 3.22: Kirjautumissivu.

Tältä sivulta käyttäjä ohjataan Jyväskylän yliopiston OAuth-palveluun.

The image shows the login page for the University of Jyväskylä. At the top left is the university's logo, a stylized torch with orange flames above a blue base. To the right of the logo, the text "JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO" and "UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ" is displayed. Below the logo and text is a blue header bar. Underneath the header bar, the text "Kirjaudu sisään" is shown in a large font. To the right of this text are two small buttons: one with "fi" and one with "en". Below the "Kirjaudu sisään" text is a horizontal line. Underneath the line, the text "Käyttäjätunnus" is followed by a white input field with a red border. Below the input field is the text "Salasana" followed by another white input field. At the bottom of the form is a blue button with the text "Kirjaudu" and a right-pointing arrow.

Kuva 3.23: Jyväskylän yliopiston OAuth-sivu.

Kirjautumisen jälkeen OAuth-palvelu pyytää lupaa antaa Kepler-järjestelmän käyttää joitain tiettyjä palveluita. Ilman näitä lupia, Kepler ei toimi.

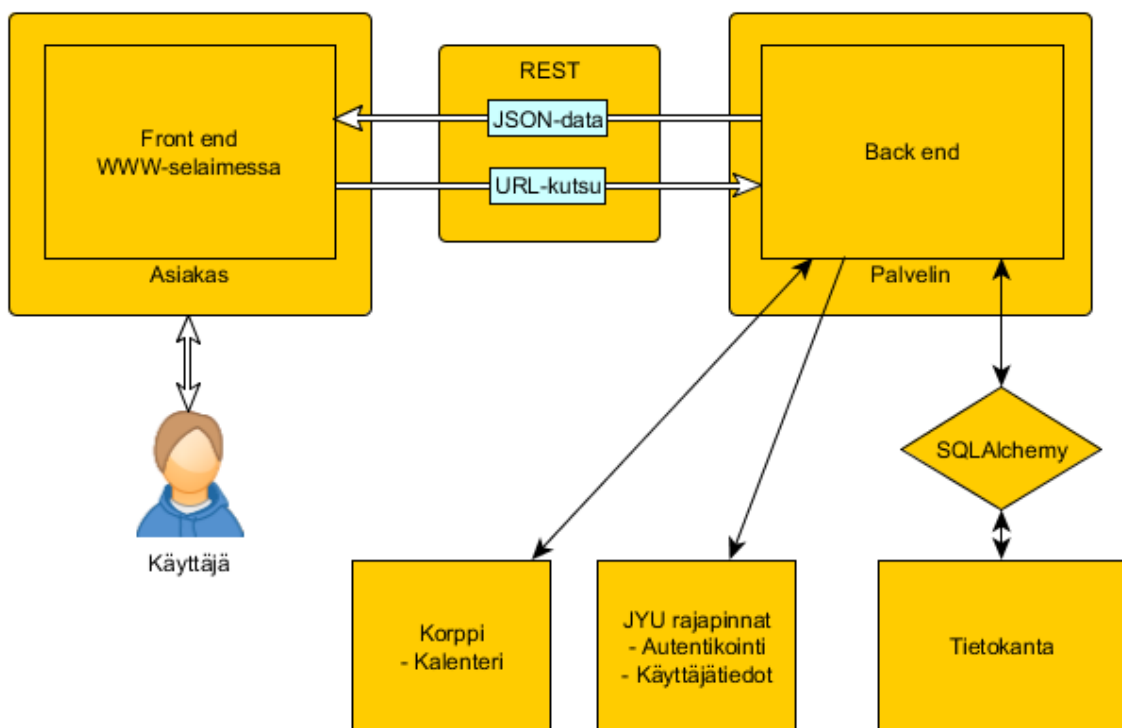
Kuva 3.24: Jyväskylän yliopiston OAuth-palvelu pyytää lupaa jakaa Kepler-järjestelmälle tietoja.

4 Sovelluksen kokonaisrakenne ja rajapinnat

Luvussa kuvataan tietojärjestelmän kokonaisrakennetta, käytettyjä ulkopuolisia komponentteja sekä käytettyjä ulkopuolisia rajapintoja. Kepler-projektissa kehitetyn käyttöliittymän käyttäjille tarjoamat tiedot ja toiminnot on kuvattu tarkemmin vaatimusmäärittelyssä [10]. Sovelluksen luokat ja niiden rajapinnat kuvataan yksityiskohtaisesti luokkadokumentaatioissa [6] ja [7].

4.1 Sovelluksen kokonaisrakenne

Sovelluksen kokonaisrakennetta ja rajapintoja on kuvattu kuvassa 4.1.

Kuva 4.1: Sovelluksen kokonaisrakenne.

Sovellus jakautuu seuraaviin kokonaisuuksiin:

Front end on WWW-selaimessa pyörivä osa sovelluksesta, eli Keplerin

	käyttöliittymä.
REST	on REST-periaatteita noudattava rajapinta, jonka välityksellä back end ja front end keskustelevat.
Back end	on palvelimella pyörivä osa sovelluksesta, joka suorittaa toiminnot ja tekee toimintoihin liittyvät tarkistukset.
SQLAlchemy	on kolmannen osapuolen komponentti, joka pitää huolen back endin ja tietokannan välisestä kommunikaatiosta.
Tietokanta	sisältää tietojärjestelmän varastoimat ja tarvitsemat tiedot.
Korppi-kalenteri	sisältää Jyväskylän yliopiston opiskelijoiden ja henkilökunnan kalenteritietoja.
JYU-rajapinnat	ovat Jyväskylän yliopiston OAuth-palvelun tarjoamia rajapintoja, jotka mahdollistavat käyttäjän autentikoinnin ja käyttäjätietojen noutamisen.

Kuvassa 4.1 esitettävistä kokonaisuuksista Korppi-kalenteri ei toteutunut Kepler-projektin puitteissa. Lisätietoa tästä löytyy luvusta 4.4.

Sovelluksen yleisessä käyttötapauksessa toiminta alkaa siitä, että käyttäjä navigoi selaimellaan haluamaansa näkymään. Tämän jälkeen hän suorittaa selain-taan käyttäen jonkin (Keplerin) toiminnon, jolloin järjestelmän palvelimelle lähtee HTTP POST-pyyntö, jonka body osassa on mahdollisesti joitain parametreja JSON-muodossa. Palvelin suorittaa käyttäjän pyytämän toiminnon, mikäli pyyntö läpäisee erinäiset tarkistukset. Palvelin joutuu todennäköisesti käsittelemään tietokannassa olevaa tietoa suorittaaksen toiminnon. Tämän jälkeen palvelin lähettää käyttäjän selaimelle vastauksen JSON-muodossa. Käyttäjän selaimessa pyörivä Kepler-järjestelmän JavaScript käsittelee saamansa JSON:in ja esittää sen sisällön käyttäjän selaimessa.

4.2 Ulkopuoliset komponentit

Tietojärjestelmä hyödyntää ulkopuolisia komponentteja seuraavista kirjastoista ja ohjelmista:

Beaker	on Python WWW-sovelluksia tukeva kirjasto sessionhallintaan [14].
Bootstrap	on HTML-, CSS- ja JavaScript-kieliä tukeva kirjasto skaalautuvien WWW-sivujen luontiin [15].
dateutil	on Pythonin omaa <code>DateTime</code> -tyyppiä laajentava kirjasto [16].
docutils	on Python-kirjasto, joka muuttaa dokumentaatiota suosittuihin formaatteihin (esimerkiksi HTML, XML ja \LaTeX) [17].
FullCalendar	on jQuery:n laajennus, jolla voi helposti luoda ja muokata WWW-sivulla esitettävää kalenteria [18].
jQuery	on JavaScript-kirjasto, joka laajentaa JavaScriptin perustoinnallisuuksia ja helpottaa niiden käyttöä [19].
icalendar	on Python-kirjasto iCalendar-formaatissa olevan (kalenteri)datan lukemiseen, käsittelyyn ja tuottamiseen [20].
Pyramid	on Python WWW-sovelluskehys, jonka päälle Kepler-järjestelmä on rakennettu [21].
pyramid_beaker	on Python-kirjasto, jolla Beakerin saa helposti integroitua Pyramidiin. Kirjasto ei ole enää aktiivisessa kehityksessä [22].
pyramid_mailer	on Python-kirjasto, jonka avulla Pyramidiin saa helposti lisättyä mahdollisuuden lähettää sähköpostiviestejä [23].
Requests	on Python kirjasto HTTP- ja HTTPS-pyyntöjen tekemiseen. Se on tehty Pythonin omaa kirjastoa (<code>urllib2</code>) helpommin käytettäväksi [24].
SQLAlchemy	on Python-kirjasto, joka helpottaa relaatiotietokantojen käyttöä [25].

4.3 Tietojärjestelmän asetukset

Käyttäjä voi muuttaa kielivalintaansa pysyvästi *Omat tiedot* -näkömästä, jolloin muutos tallennetaan tietokantaan.

Keplerin ylläpitäjä voi muuttaa joitakin asetuksia, muuttamalla tiedostoa `config.py` (projektin juuresta katsoen sen tiedostopolku on `/kepler/config.py`). Alla on kuvattuna esimerkki sen sisällöstä.

```
class Config(object):
    """Config class defines the configuration values of the
    Kepler system."""

    time_slot_max_reservations_default = 6
    """The default value for the limit of reservations that
    can be made on a time slot."""

    reservation_cancel_workdays_limit = 2
    """Reservations can be canceled only if there is more than
    the specified number of workdays before the start of the
    time slot."""

    reservation_make_workdays_limit = 2
    """Reservations can be made only on time slots that are
    more than the specified workdays in the future."""

    user_group_max_reservations = 4
    """One user group can have at most the specified number of
    active reservations."""

    user_group_min_size = 2
    """Defines the minimum number of members a user group can
    have."""

    user_group_max_size = 2
    """Defines the maximum number of members a user group can
    have."""

    default_language_id = constants.Language.finnish_id.value
    """The ID of the default language of the system."""
```

Lisäksi on olemassa asetustiedostot `development.ini` ja `production.ini` (jotka löytyvät järjestelmän kansiorakenteen juuresta). Näistä löytyy esimerkiksi säh-

köpostiin ja käytettävään palvelin ohjelmistoon liittyviä asetukset. Nämä asetukset astuvat voimaan, kun palvelu käynnistyy. `development.ini` on tarkoitettu kehittämiskäyttöön eikä sitä saa missään nimessä käyttää tuotantoympäristössä! Alla on esitettyinä `production.ini`:n nykyinen sisältö.

```
###
# app configuration
# http://docs.pylonsproject.org/projects/pyramid/en/1.5-branch/narr/
# environment.html
###

[app:main]
use = egg:Kepler

pyramid.reload_templates = false
pyramid.debug_authorization = false
pyramid.debug_notfound = false
pyramid.debug_routematch = false
pyramid.default_locale_name = en
pyramid.includes =
    pyramid_tm
    pyramid_chameleon
    pyramid_beaker
    pyramid_mailer

sqlalchemy.url = sqlite:///%(here)s/Kepler.sqlite

###
# Beaker session config
###

# The session invalidation timeout in seconds. (900s = 15min)
session.timeout = 900
# Tells web browser that the session ID cookie is to be sent only over
# secure connection.
session.secure = true
# Used with the HMAC to ensure session integrity.
```

```
session.secret = 'b1203525208e0b0934b43aeb0c5ccf00ee832071'
```

```
[server:main]
use = egg:waitress#main
host = 127.0.0.1
port = 6543
# Add trusted_proxy IP to allow X_FORWARDED_PROTO header to
# override default URL scheme
# 127.0.0.1 = IP of localhost
trusted_proxy = 127.0.0.1
# url scheme when using secure HTTPS connection :
url_scheme = 'https'
```

```
###
# logging configuration
# http://docs.pylonsproject.org/projects/pyramid/en/1.5-branch/narr/logging
###
```

```
[loggers]
keys = root, kepler, sqlalchemy
```

```
[handlers]
keys = console
```

```
[formatters]
keys = generic
```

```
[logger_root]
level = WARN
handlers = console
```

```
[logger_kepler]
level = WARN
handlers =
qualname = kepler
```

```
[logger_sqlalchemy]
level = WARN
handlers =
qualname = sqlalchemy.engine
# "level = INFO" logs SQL queries.
# "level = DEBUG" logs SQL queries and results.
# "level = WARN" logs neither. (Recommended for production systems.)

[handler_console]
class = StreamHandler
args = (sys.stderr,)
level = NOTSET
formatter = generic

[formatter_generic]
format = %(asctime)s %(levelname)-5.5s [(name)s] [(threadName)s] %(m
```

4.4 Ulkoiset rajapinnat

Kepler-projektissa käytetään Jyväskylän yliopiston tietojärjestelmien rajapintoja.

Alun perin suunnitelmissa oli tuoda Kepler-järjestelmän kalentereihin **Korppikalenterin** tapahtumat ja viedä Kepler-järjestelmän tapahtumat **Korppikalenteriin**. Tämä jäi kuitenkin toteuttamatta yhteistyön Korpin kanssa viivästyessä. Korppi-kehittäjät tekivät OAuthin kautta toimivan esimerkkitoteutuksen, mutta varsinainen toteutus jäi vielä tulevaisuuteen.

Keplerissä on lähdetty työstämään esimerkkitoteutuksen mallidatan (iCalendar muotoista) parsimista ja käyttöä. HTTP-kutsuihin käytetty `Requests`-kirjasto ei kuitenkaan toimi kyseisessä tapauksessa odotetulla tavalla ja kyseinen ominaisuus pitäisi toteuttaa Pythonin valmiilla `urllib2`-kirjastolla. Koska ongelma ilmeni vasta toukokuun lopussa, se sovittiin tilaajan kanssa jätettävän jatkokehitykseen. iCalendar muotoisen datan parsiminen ja tuottaminen kyllä toimivat.

Kepler-järjestelmään kirjaudutaan Jyväskylän yliopiston tarjoaman **OAuth2-rajapinnan** kautta. Näin Kepler-järjestelmän ei itse tarvita huolehtia autentikoinnista.

OAuth-rajapinnan kautta Kepler myös saa käyttäjistä tietoa (esimerkiksi nimet ja sähköpostiosoitteen), joten käyttäjän ei tarvitse erikseen täyttää ja päivittää tietojaan Kepler-järjestelmään.

Jyväskylän yliopiston **OAuth-rajapinnasta** löytyy tarkempaa tietoa sen ohjeista [12]. Tämän lisäksi kannattaa tutustua OAuthin viralliseen RFC:hen [13].

Kepler-järjestelmään OAuth-autentikoinnin ja tietojen haun toteutus on tehty itse, sillä mikään löydetyistä valmiista (ja yhä aktiivisesti päivitetyistä) kirjastoista ei olisi toiminut ilman muutoksia. Jyväskylän yliopiston **OAuth-rajapinnalla** on erikoisvaatimus, jota RFC:ssä ei ole. Se vaatii, että `authorization code grant flow`:ta käytettäessä `client_id` sisällytetään POST-pyynnön `body`-osaan, kun rajapinnalta pyydetään `tokenia`. Kepler-järjestelmä käyttää OAuth-autentikoitiin `authorization code grant flow`:ta.

4.5 Olennaisimmat muutokset toteutusratkaisuisissa

Sovelluksen kokonaisrakenteeseen ei tehty muutoksia projektin aikana. Suurimmat muutokset olivat sovelluksen sisäiseen toimintalogiikkaan liittyvät refaktoroinnit. Nämä refaktoroinnit koostuivat usein käytettyjen toimintojen muuttamisesta käyttämään erinäisiä apuluokkia.

Refaktorointi tapahtui esimerkiksi virheviestien esittämisen yhteydessä. Ne muutettiin pelkkien merkkijonojen palauttamisen sijasta käyttämään erilaisia apuluokkia, jolloin viesteistä saadaan yhdenmukaisia. Virheviestien esittäminen refaktorointiin Kepler-projektin aikana pariinkin kertaan ja nyt virheviestit voi (pääasiassa) esittää helposti ja yhtenevästi käyttöliittymässä.

Järjestelmän kehityksen aikana siinä käytettiin myös kolmea muuta ulkopuolista kirjastoa, joista sitten luovuttiin.

`jQuery cookie` on jQuery:n laajennus selaimen evästeiden (cookies) hallintaa varten. Tätä käytettiin kehityksen aikana käyttäjän kielenvalinnassa, jotta pääsimme lisäämään ja testaamaan käännöksiä, ennen kuin ehdimme toteuttaa oman käännösratkaisumme.

`Tablesorter` on JavaScript-kirjasto taulukkomuotoisen datan lajitteluun HTML-taulukossa. Siitä luovuttiin, koska se ei toiminut haluamallamme tavalla (lajittelu-perusteen valinta ei ollut tarpeeksi kattava).

`requests_oauthlib` on `Requests`-kirjastoon pohjautuva OAuth-toteutus. Sitä käytettiin, kun Jyväskylän yliopiston tarjoama OAuth-rajapinta ei meinannut alkaa toimimaan (myöhemmin paljastui, että kyseessä oli puuttuvat käyttöoikeudet). Jos virhe olisi ollut omassa OAuth-toteutuksessa, olisi sen pitänyt toimia `requests_oauthlib`:llä. `requests_oauthlib`:iä ei kuitenkaan saanut helposti tuottamaan Jyväskylän yliopiston OAuth-rajapinnan vaatiman muotoista dataa, joten siitä luovuttiin.

Järjestelmän kehityksen aikana mietittiin `pyramid_beaker`:stä luopumista. Tämä johtui siitä, että se ei ole enää aktiivisessa kehityksessä. Myös `Requests`-kirjastosta luopumista harkittiin. Tähän ei varsinaista syytä ollut muuta kuin se, että Kepler-järjestelmän riippuvuutta ulkopuolisista kirjastoista saataisiin vähennettyä. `Requests` on kuitenkin ollut jo pidemmän aikaa vakaassa kehityksessä ja sen käyttöön löytyy helposti apua, joten siitä ei tarvitse luopua.

5 Tietokannan rakenne

Tässä luvussa käsitellään Kepler-järjestelmän tietokannan rakennetta. Tämän lisäksi tietokannan taulujen ja niiden kenttien käyttötarkoituksia kuvaillaan yksityiskohdaisemmin.

5.1 Taulurakenne

Koska tietojärjestelmästä oli tavoitteena tehdä yleiskäyttöinen, piti tietokannastakin tehdä sellainen. Ohessa on esitettyä kuva 5.1, joka kuvaa tietokannan rakennetta.

Tietokannassa toistuu rakenne, jossa ”perustaululle” on olemassa myös `Status`- ja `Type`-taulut. `Status`-taulu kuvaa aina perustaulun elementin jonkinlaista tilaa. `Type`-taulu taas antaa `Status`-taulun kuvaamalle tilalle nimen. `Status`- ja `Type`-taulut on eritelty erillisiksi rakenteiksi sen takia, että eri tilojen nimiä (ja mahdollisesti muita ominaisuuksia, mikäli sellaisia tulevaisuudessa tulee) olisi helppo muuttaa hajottamatta mitään olemassa olevaa toimintalogiikkaa.

Tietokannan kuvassa 5.1 on käytetty merkintöjä T ja M kuvan selkeyttämiseksi (samasta syystä myös monia taulujen välisiä suhteita on jätetty merkitsemättä). Merkintä M tarkoittaa, että tauluun sisältyy kentät `modifier_id`, `modified_at`, `start` ja `end`, kuten kuvassa 5.1 näkyvässä [ModificationInfo] taulussa näkyy. Merkintä T taas puolestaan tarkoittaa, että sen omaavassa taulussa ei oikeasti säilötäkään merkkijonoja, vaan niiden sijaan säilötään `translation_id`, joka viittaa haluttuun merkkijonoon `Translation`-taulussa.

Koska tietokantaa voi olla vaikea ymmärtää, käydään jokaisen taulun tarkoitus läpi. Taulut käydään läpi kokonaisuusittain. Kuvassa 5.1 olevat alaviivat jätetään toistamatta, koska ne eivät ole käytössä tietojärjestelmän toteutuksessakaan.

Koska kuvaa 5.1 ei saa mahdutettua järkevän kokoisena tähän dokumenttiin, siihen kannattaa tutustua tarkemmin [11] sen alkuperäisessä muodossa.

5.2 Permission

Taulu sisältää eri toimintojen vaatimat valtuudet.

id Valtuuden yksilöivä tunniste.

name Valtuuden nimi.

5.3 RolePermission

Taulu liittää valtuudet rooleihin.

role_id Roolin yksilöivä tunniste.

permission_id Valtuuden yksilöivä tunniste.

5.4 Role

Taulu sisältää tietojärjestelmän eri käyttäjäroolit.

id Roolin yksilöivä tunniste.

name Roolin nimi.

unit_type_id Kertoo, minkä tyyppiseen varattavaan yksikköön (esimerkiksi perus- vai aineopinnot) rooli kuuluu.

5.5 UserRole

Taulu sisältää tiedon siitä, mitä rooleja kullakin käyttäjällä on.

user_id Käyttäjän yksilöivä tunniste.

role_id Roolin yksilöivä tunniste.

5.6 User

Taulu sisältää tietoja tietojärjestelmän käyttäjistä. `last_update`-kenttää ei nykyisellään käytetä.

id	Käyttäjän yksilöivä tunniste.
jyu_account_name	Käyttäjän Jyväskylän yliopiston tietojärjestelmien käyttäjätunnus.
jyu_guid	Käyttäjän Jyväskylän yliopiston tietojärjestelmissä yksilöivä tunniste.
last_name	Käyttäjän sukunimi.
first_names	Käyttäjän etunimet.
call_name	Käyttäjän kutsumanimi.
language_id	Käyttäjän oletuskielivalinta (Kepler-järjestelmässä).
last_update	Tieto siitä, milloin käyttäjän tietoja on viimeksi päivitetty (ei käytetä nykyisessä toteutuksessa).

5.7 UserInfo

Taulu sisältää käyttäjään liitettävää tietoa. Sen merkittävin ero `User`-tauluun on se, että sen sisältämät tiedot ovat luonteeltaan sellaisia, jotka muuttuvat useammin. Nykyisellään `UserInfo`-taulu sisältää vain käyttäjän yhteystietoja.

id	Käyttäjän tiedon yksilöivä tunniste.
user_id	Käyttäjän yksilöivä tunniste.
user_info_type_id	Käyttäjän tiedon tyyppin yksilöivä tunniste.
value	Käyttäjistä säilötty tieto.

5.8 UserInfoType

Taulu sisältää tiedon `UserInfo`-taulun rivin sisältämän tiedon tyypistä.

- id** Käyttäjän tiedon tyypin yksilöivä tunniste.
- name** Käyttäjän tiedon tyypin nimi.
- active** Kertoo, onko käyttäjän tiedon tyyppi aktiivisena järjestelmässä.

5.9 Language

Taulu sisältää tietoa järjestelmän tukemista kielistä.

- id** Kielen yksilöivä tunniste.
- name** Kielen nimi.
- locale_name** Kielen tunnistava `locale` (esimerkiksi `fi-FI`).

5.10 Translation

Taulu sisältää kaikki tietojärjestelmän sisältämän tietojen ja virheviestien käännökset.

- translation_id** Merkkijonon käännöksen yksilöivä tunniste.
- language_id** Kielen yksilöivä tunniste.
- translation** Merkkijonon käännös.

5.11 UserGroup

Taulu sisältää tietoa järjestelmässä olevista käyttäjien muodostamista ryhmistä.

id	Käyttäjärühmän yksilöivä tunniste.
name	Käyttäjärühmän nimi.
description	Käyttäjärühmän kuvaus (ei käytössä nykyisessä toteutuksessa).
owner_id	Käyttäjärühmän omistajan (nykyisellään ryhmän luonut käyttäjä) yksilöivä tunniste.
user_group_type_id	Käyttäjärühmän tyyppin yksilöivä tunniste.
active	Kertoo, onko käyttäjärühmä aktiivinen järjestelmässä.

5.12 UserGroupMember

Taulu sisältää kuhunkin ryhmään kuuluvat käyttäjät.

user_group_id	Käyttäjärühmän yksilöivä tunniste.
user_id	Käyttäjän yksilöivä tunniste.

5.13 UserGroupType

Taulu sisältää tiedon ryhmän tyyppistä (esimerkiksi, henkilökohtainen ryhmä tai opiskelijoiden ryhmä).

id	Käyttäjärühmän tyyppin yksilöivä tunniste.
name	Käyttäjärühmän tyyppin nimi.
active	Kertoo, onko käyttäjärühmin tyyppi aktiivisena järjestelmässä.

5.14 TimeSlot

Taulu sisältää tietoa järjestelmässä olevista ajanjaksoista (esimerkiksi fysiikan laitoksella laboratoriovuoro on ajanjakso), joiden ajalle voi tehdä varauksia.

id	Ajanjakson yksilöivä tunniste.
start	Ajanjakson aloitus aika.
end	Ajanjakson lopetus aika.
max_reservations	Maksimi määrä varauksia, mitä ajanjaksolle sallitaan.
creator_id	Ajanjakson luoneen käyttäjän yksilöivä tunniste.
created_at	Ajanhetki, jolloin ajanjakso luotiin.
unit_type_id	Niiden yksiköiden tyyppi, joita ajanjaksolla oleviin varauksiin voi liittää.

5.15 TimeSlotSupervisor

Taulu sisältää tiedon ajanjaksojen valvojana tai ohjaajana toimivista henkilöistä. Näistä henkilöistä tiedetään myös, kuka tai ketkä heistä ovat vastuussa.

time_slot_id	Ajanjakson yksilöivä tunniste.
user_id	Käyttäjän, eli valvojan, yksilöivä tunniste.
chief	Kertoo, onko kyseinen valvoja vastuussa ajanjaksosta.

5.16 TimeSlotStatus

Taulu liittää yhteen ajanjakson ja siihen liittyvän tilan.

id	Ajanjakson tilan yksilöivä tunniste.
time_slot_id	Ajanjakson yksilöivä tunniste.
time_slot_status_type_id	Ajanjakson tilan tyyppin yksilöivä tunniste.

5.17 TimeSlotStatusType

Taulu sisältää tilat, joissa ajanjakso voi olla (esimerkiksi suunnitteilla oleva tai varmistettu). Taulun sisältöä ei oteta nykyisen toteutuksen toimintalogiikassa huomioon.

id	Ajanjakson tilan tyyppin yksilöivä tunniste.
name	Ajanjakson tilan tyyppin nimi.
active	Kertoo, onko kyseinen ajanjakson tilan tyyppi yhä käytössä järjestelmässä.

5.18 Reservation

Taulu sisältää tiedon järjestelmän ajanjaksoille tehdyistä varauksista ja niihin liittyvistä tiedoista.

id	Varauksen yksilöivä tunniste.
time_slot_id	Ajanjakson yksilöivä tunniste.
unit_id	Varattavan yksikön yksilöivä tunniste.
unit_group_id	Varattavan yksikön kokonaisuuden (esimerkiksi fysiikan kurssi) yksilöivä tunniste.
user_group_id	Käyttäjärühmän, joka varauksen tekee, yksilöivä tunniste.
creator_id	Varauksen tehneen käyttäjän yksilöivä tunniste.
created_at	Varauksen tekemisen ajankohta.

5.19 ReservationStatus

Taulu liittää yhteen varauksen ja siihen liittyvän tilan.

id	Varauksen tilan yksilöivä tunniste.
-----------	-------------------------------------

reservation_id	Varauksen yksilöivä tunniste.
reservation_status_type_id	Varauksen tilan tyyppin yksilöivä tunniste.

5.20 ReservationStatusType

Taulu sisältää tilat, joissa varaus voi olla (esimerkiksi pääkäyttäjän peruma tai aktiivinen).

id	Resurssin tilan tyyppin yksilöivä tunniste.
name	Resurssin tilan tyyppin nimi.
active	Kertoo, onko kyseinen varauksen tilan tyyppi yhä käytössä järjestelmässä.

5.21 ReservationUserStatus

Taulu liittää yhteen varauksen ja siihen liittyvän käyttäjän tilan.

reservation_id	Varauksen yksilöivä tunniste.
user_id	Käyttäjän yksilöivä tunniste.
reservation_user_status_type_id	Varauksen käyttäjän tilan tyyppin yksilöivä tunniste.

5.22 ReservationUserStatusType

Taulu sisältää varaukseen osallistuneen henkilön mahdolliset tilat (esimerkiksi paikalla tai poissa).

id	Varauksen käyttäjän tilan tyyppin yksilöivä tunniste.
name	Varauksen käyttäjän tilan tyyppin nimi (esimerkiksi oli paikalla tai ei ollut paikalla).

active Kertoo, onko kyseinen varauksen käyttäjän tilan tyyppi yhä käytössä järjestelmässä.

5.23 ReservationNote

Taulu liittää yhteen varauksen ja siihen liittyvän viestin.

reservation_id Varauksen yksilöivä tunniste.

note_id Viestin yksilöivä tunniste.

5.24 Note

Taulu sisältää kaikki järjestelmään kirjatut viestit.

id Viestin yksilöivä tunniste.

message Viestin sisältö.

creator_id Viestin luoneen käyttäjän yksilöivä tunniste.

created_at Viestin luonnin ajankohta.

5.25 NoticeboardNote

Taulu sisältää tiedon ilmoitustaulun ilmoituksista ja niihin liittyvistä tiedoista.

id Ilmoituksen yksilöivä tunniste.

title Ilmoituksen otsikko.

message Ilmoituksen sisältö.

creator_id Ilmoituksen luoneen käyttäjän yksilöivä tunniste.

created_at Ilmoituksen luonnin ajankohta.

5.26 Unit

Taulu sisältää varattavat yksiköt ja niihin liittyvät tiedot (esimerkki tällaisesta yksiköstä on fysiikan laboratoriotyö). Varattavat yksiköt muodostuvat resursseista.

id	Varattavan yksikön yksilöivä tunniste.
name	Varattavan yksikön nimi.
description	Varattavan yksikön kuvaus.
max_user_group_size	Yksikön varaavan käyttäjäryhmän maksimi koko.

5.27 UnitGroupMap

Taulu liittää yhteen varattavat yksiköt ja niiden muodostamat yksiköiden ryhmät. Tämän lisäksi taulu sisältää varattavan yksikön ja siihen liittyvän kokonaisuuden yksilöivän tunniste.

unit_id	Varattavan yksikön yksilöivä tunniste.
unit_group_id	Varattavien yksiköiden kokonaisuuden yksilöivä tunniste.
qualifier	Varattavan yksikön ja siihen liittyvän kokonaisuuden yksilöivä tunniste.

5.28 UnitGroup

Taulu sisältää tiedon siitä, mihin varattavien yksiköiden kokonaisuuteen (esimerkiksi kurssin vaatimat laboratoriotyöt) mikäkin yksikkö kuuluu.

id	Varattavien yksiköiden kokonaisuuden yksilöivä tunniste.
name	Varattavien yksiköiden kokonaisuuden nimi.
unit_type_id	Varattavien yksiköiden tyyppi (esimerkiksi perus- tai aineopinnot).
active	Kertoo, onko kyseinen varattavien yksiköiden kokonaisuus yhä käytössä järjestelmässä.

5.29 UnitType

Taulu sisältää tiedon varattavan yksikön tyypistä (esimerkiksi perus- tai aineopinnot).

id	Varattavien yksiköiden tyypin yksilöivä tunniste.
name	Varattavien yksiköiden tyypin nimi.
active	Kertoo, onko kyseinen varattavien yksiköiden tyyppi yhä käytössä järjestelmässä.

5.30 UnitStatus

Taulu liittää yhteen varattavan yksikön ja siihen liittyvän tilan.

id	Varattavan yksikön tilan yksilöivä tunniste.
unit_id	Varattavan yksikön yksilöivä tunniste.
unit_status_type_id	Varattavan yksikön tilan tyypin yksilöivä tunniste.

5.31 UnitStatusType

Taulu sisältää tilat, joissa varattava yksiköt voivat olla. Taulun sisältöä ei oteta nykyisellään huomioon järjestelmän toimintalogiikassa.

id	Varattavan yksikön tilan tyypin yksilöivä tunniste.
name	Varattavan yksikön tilan tyypin nimi.
active	Kertoo, onko kyseinen varattavan yksikön tilan tyyppi yhä käytössä järjestelmässä.

5.32 UnitResource

Taulu liittää resurssit varattaviin yksiköihin (esimerkiksi mittanauhat laboratorio-työhön).

unit_id	Varattavan yksikön yksilöivä tunniste.
resource_id	Resurssin yksilöivä tunniste.
count	Varattavaan yksikköön vaadittujen resurssien määrä.
description	Kuvaus siitä, miksi resurssit liittyvät varattavaan yksikköön.

5.33 Resource

Taulu sisältää tietoa järjestelmässä olevista resursseista (esimerkiksi mittanauhat), joista muodostetaan varattavia yksiköitä.

id	Resurssin yksilöivä tunniste.
name	Resurssin nimi.
description	Resurssin kuvaus.

5.34 ResourceStatus

Taulu liittää resurssit ja niihin liittyvän tilan. Taulu myös sisältää tiedon siitä, kuinka monta resurssia kussakin tilassa on.

id	Resurssin tilan yksilöivä tunniste.
resource_id	Resurssin yksilöivä tunniste.
resource_status_type_id	Resurssin tilan tyyppin yksilöivä tunniste.
count	Kertoo, kuinka monta kyseistä resurssia on kyseisessä tilassa.

5.35 ResourceStatusType

Taulu sisältää tilat, joissa resurssi voi olla.

id Resurssin tilan tyyppin yksilöivä tunniste.

name Resurssin tilan tyyppin nimi.

active Kertoo, onko kyseinen resurssin tilan tyyppi yhä käytössä järjestelmässä.

6 Tavoitteiden toteutuminen

Luvussa kuvataan vaatimusten toteutumista sekä heikkoja ja puutteellisia toteutusratkaisuja. Sovelluksen vaatimukset ja niiden toteutuminen on kuvattu vaatimusmäärittelyssä [10].

Vaatimusmäärittelyn ensimmäisen prioriteetin 38:sta vaatimuksesta toteutui kokonaan 32. Yhtä vaatimusta (8.2.4 *50 yhtäaikaisen käyttäjän palveleminen*) ei testattu, joten se lasketaan toteutumattomaksi.

Rajallisen aikataulun vuoksi sovellukseen jäi myös heikkoja ja puutteellisia toteutusratkaisuja.

Ohjelmointikäytänteet ja niiden toteutuminen on kuvattu projektiraportin [8] luvussa 5.5.

6.1 Vaatimusten toteutuminen

Vaatimusten toteutuminen vaatimuskohtaisesti on kuvattu vaatimusmäärittelyssä [10]. Pakollisista 38 vaatimuksesta toteutui kokonaan 32 vaatimusta ja kaksi toteutettiin osittain. Osittain toteutettu pakollinen vaatimus 7.7.9 liittyy tarkastukseen laboratoriotyötä (tietokannassa `Unit`-taulussa) poistettaessa, silloin kun se kuuluu kurssiin (tietokannassa `UnitGroup`-taulussa). Osittain toteutettu pakollinen vaatimus 8.2.3 liittyy järjestelmään vastustuskykyyn CSRF-hyökkäystä (cross site request forgery) vastaan, sillä tätä vastaan on varauduttu ainakin paikoittain, mutta järjestelmällisesti sitä ei ole testattu.

Tärkeistä 27 vaatimuksesta toteutettiin 15. Osittain toteutettiin seuraavat vaatimukset:

- 7.5.4** *Käyttäjä pystyy lisäämään käynnöksen ilmoituksen otsikolle ja sisällölle. Tämän pystyy tekemään, muttei luontevalla tavalla. Tämän takia sitä pidetään osittain toteutettuna.*
- 7.9.1** *(Pää)käyttäjä pystyy lisäämään käyttäjille uusia rooleja. Toteuttuna testaamattomana palvelinkoodissa.*
- 7.9.2** *Käyttäjä pystyy merkitsemään käyttäjän roolin poistetuksi. Toteuttuna testamattomana palvelinkoodissa.*

- 8.1.4** *Kalenterinäköymän tuontiin Korpista käytetään iCalendar-muotoa. Valittu toteutusratkaisu ei toimi. Sen saisi toimimaan, kun kirjoittaisi sen uudelleen käyttäen urllib2:ta Requestsin sijaan.*

Mahdollisista 40 vaatimuksesta toteutettiin 19 ja osittain toteutettiin 5 vaatimusta. Toteuttamatta jäi 16 mahdollista vaatimusta. 20 ideatason vaatimusta sovittiin jo alussa projektin ulkopuolelle. Vaatimusmäärittelyyn ei kirjattu prioriteetilla *Ei toteuteta* yhtään vaatimusta.

Vaatimusten toteutumisesta kerrotaan myös vaatimusmäärittelyn [10] luvussa 9.

6.2 Suoritetut testaukset ja niiden tulokset

Sovelluksen toteutusvaiheessa jokainen ryhmän jäsen suoritti manuaalista testausta, testaten tekemiään muutoksia. Testausta vaikeutti se, että käyttöliittymän ja palvelimen toteutus riippuivat olennaisesti toisistaan, jolloin molempien osien piti olla valmiina testausta varten. Näin ollen esimerkiksi palvelinkoodin virheitä ei yleensä huomattu ennen kuin sitä käyttävä käyttöliittymän osa valmistui.

Projektin lopussa Mikko Kuhno laati testausraportit [4] ja [5], jotka kattoivat suoritetut testitapaukset. Järjestelmätestaus suoritettiin Windows-ympäristössä Internet Explorer (versio 11.0.9600.17801) selaimella ja Linux-ympäristössä ja Mozilla Firefox (versio 35.0.1) selaimella. Testauskertoja ei suoritettu todellisissa käyttötilanteissa.

Projektin aikana järjestettiin käytettävyytestauspäivä, jonka aikana käytettävyyssiantuntija Johanna Silvennoinen antoi palautetta sovelluksen käytettävyydestä.

Projektin loppupuolella Anu Koskela suunnitteli ja suoritti järjestelmän käytettävyytestauksen. Käytettävyytestauksessa käyttäjinä oli Jyväskylän fysiikan laitoksen opiskelijoita, joista osa toimi laboratoriovuorojen ohjaajina ja osa oli tavallisia opiskelijoita. Käytettävyytestauksessa havaitut ongelmat huomioitiin sovelluksen toteutuksessa. Käytettävyytestauksesta tehtiin suunnitelma [2] ja muistio [3].

Projektin aikana sovelluksen eri versioita koekäyttivät vastaava ohjaaja Jukka-Pekka Santanen, tekninen ohjaaja Petri Partanen, sekä tilaajan edustajat Sakari Juutinen ja Panu Rahkila. Erityisesti Jukka-Pekka Santanen ja tilaajan edustajat antoivat sovelluksesta palautetta.

6.3 Heikot ja puutteelliset toteutusratkaisut

Käyttöliittymän JavaScriptissä syötetään paikoittain sivulle suoraan HTML-koodia. Tämä pitäisi korvata oikeaoppisesti JavaScriptillä.

Käyttöliittymässä käytetään vielä paikoin JavaScriptin alertteja ilmoitusten yhteydessä. Nämä olisi syytä korvata viher- ja punataustaisilla teksteillä (niin kuin monessa kohtaa on jo tehtykin).

Kun selainikkunaa pienennetään (tai Kepleriä käytetään laitteella, jonka näytön resoluutio on pieni), järjestelmän nimen yhteydessä oleva järjestelmän kuvaus ei rivity oikein ja jää osittain navigointipalkin alle piiloon.

Järjestelmässä pitäisi käyttää kaikkialla yhtenevää väriteemaa. Nykyisellään asiaa ei ole perinpohjaisesti selvitetty, joten värit voivat oli eri näkymissä eriäviä.

Kun käyttäjän sessio vanhenee (ja hänet kirjataan automaattisesti ulos), pitäisi tilanteesta antaa käyttäjälle selkeä ilmoitus hänen yrittäessään tehdä jotain (pelkän kirjautumisnäkymän uudelleenohjaamisen sijasta).

HTML:ään tulisi lisätä selitteet (eli lähinnä `title-tagit`) erilaisia lukijalaitteita varten, jotta Kepler olisi käytettävämpi erikoisissa käyttötapauksissa (esimerkiksi sokealle ihmiselle).

Uutta vuoroa luotaessa pitäisi pystyä määrittelemään, onko vuoro vasta suunnitteilla vai tuleeko se toteutumaan (nyt käyttöliittymässä on uutta vuoroa luotaessa *Vuoron status*-valinta, jonka valinnalla ei ole vaikutusta järjestelmän toimintalogiikkaan).

Käyttäjäroolienhallinta on toteutettuna palvelimen päässä (vaikkakin testaamattomana), mutta sille pitäisi vielä tehdä käyttöliittymä. Sitä varten oleva käyttöliittymä ei nykyisellään sisällä mitään toiminnallisuutta eikä se ole käytettävyydeltään hyvä (joten se pitäisi tehdä kokonaan uudestaan).

Palvelimen koodissa luotetaan siihen, että tietokannasta tuleva data ei aiheuta tietoturvaongelmia. Käyttäjän syötettä ei kyllä pitäisi päästä (XSS:ää varten) käsittelemättömänä tietokantaan, mutta tietokannasta tulevaan dataan ei silti ole viisasta sokeasti luottaa ja sillekin olisi syytä suorittaa jonkinlaisia operaatiota ja tarkistuksia.

Järjestelmä ei tee minkäänlaisia lokeja WWW-palvelimen omien lokien lisäksi. Tämä olisi syytä korjata. Jos lokit haluaa liittää tietokantaan, voisi ne toteuttaa esimerkiksi

samantyyppisellä ratkaisulla kuin millä merkkijonojen käännökset on nykyisessä järjestelmässä toteutettu (Translation-taulu).

Järjestelmä ei pidä yllä kovin kattavia historiatietoja. Joistain tauluista ei löydy minikäänlaisia historiatietoja. Niistä tauluista, joista historiatietoja löytyy, koskettavat ne vain viimeisintä muutosta. Kattavammista historiatiedoista olisi hyötyä ylläpidossa ja niistä voisi tehdä tilastoja (esimerkiksi siitä, kuinka moni vuorolle ilmoittaunut sinne keskimäärin saapuu).

OAuth-toteutuksen virheen käsittely ei ole kovin sulavaa tai kattavaa. Virheviestejä ei myöskään lähetetä muulle järjestelmälle yhtenevällä tavalla.

Sähköpostiviestit tulisi testata sähköpostipalvelimen kanssa (järjestelmää kehittäessä niitä on testattu vain paikallisesti).

Varattavien töiden (varattavien yksiköiden, tietokannassa Unit-taulu), resurssien (tietokannassa Resource-taulu) ja kurssien (tietokannassa UnitGroup-taulu) poiston yhteydestä puuttuvat kaikki mielekkäät tarkistukset.

Nykyinen ulkopuolisen iCalendar-syötteen lukemisen toteutus ei toimi. Se pitäisi kirjoittaa uusiksi käyttäen `urllib2:ta Requestsin` sijaan (muilta osin se toimii).

Yksi suurimmista Kepler-järjestelmän koodin ongelmista on se, että etenkin palvelinkoodissa toistetaan samoja kaavoja hyvinkin paljon. Eri toteutusten tarpeissa on kuitenkin tarpeeksi eroja, että emme tehneet Kepler-projektin puitteissa riittävän yleisen tason apuluokkia koodin modularisuuden parantamiseksi.

Etenkin erilaisten palvelinkoodin toimintalogiikkaan liittyvien tarkastusten yhteydessä olisi syytä käyttää luettavuuden nimissä aliohjelmia. Nykyisellään koodi voi olla raskasta luettavaa, ennen kuin sitä oppii lukemaan (sillä samantyyppinen koodi toistuu toiminnosta toiseen).

Pääkäyttäjän näkymissä ei ole käytettävyyteen panostettu yhtä paljon kuin muissa näkymissä (ajan puutteen ja vaatimusten priorisoinnin vuoksi).

Nykyisellään kirjautumisnäkyminen on askeettinen, joten pieni ulkonäön parantelu olisikin varmaan paikallaan ennen järjestelmän käyttöönottoa.

Tietokannan alustuskripti syöttää tietokantaan aina myös mallidataa, eli se ei sovi tuotantoympäristöön. Siitä kuitenkin saisi pienellä vaivalla poistettua tämän mallidatan syötön (mallidatan syöttävä versio kannattaa kuitenkin säilyttää kehityskäyttöä varten), jolloin sillä olisi helppo alustaa myös tuotantokäyttöön soveltuva tietokanta.

OAuth-toteutuksessa ei ole authentication tokenin päivittämistä (refresh) toteutettuna ollenkaan. Jyväskylän yliopiston OAuth-rajapinnan tokenit vanhenevat kuudessa tunnissa. Kepler-järjestelmä kirjaa käyttäjän automaattisesti ulos, jos hän ei ole tehnyt mitään 15 minuuttiin. Näin ollen tilannetta, jossa token pääsee vanhenemaan ei pitäisi kovin usein tapahtua. Tällaisessa tilanteessa käyttäjä saa jotain tehdessään joko virheviestin tai hänet ohjataan suoraan kirjautumissivulle. Jokainen istunto Kepler-järjestelmässä siis käyttää omaa tokeniaan.

CSS:ssä on määritelty fonttien koot pikseleissä, joten käyttöliittymän fontit eivät skaalaudu käyttäjän selaimen asetusten mukaan. Fonttien koot pitäisi muuttaa käyttämään yksiköine em:iä.

Käyttöliittymässä on paikoin, etenkin pääkäyttäjän näkymissä, ongelmia skaalautumisen kanssa, kun osa tekstistä jää muiden käyttöliittymäelementtien alle piiloon.

6.4 Sovelluksen yleiset jatkokehitysideat

Projektin kuluessa esitettiin seuraavat kehitysideat:

- Käyttöliittymän alapalkissa oleva Anna palautetta-linkki pitäisi joko poistaa tai sitä vastaava toiminnallisuus pitäisi toteuttaa.
- Käyttäjistä käytetyt nimiyhdistelmät olisi hyvä yhdenmukaistaa. Välillä käytetään etunimen ja sukunimen yhdistelmää, kun taas välillä etunimet korvataan kutsumanimellä, jota ei välttämättä ole edes olemassa.
- Vuoroja listatessa (*Omat varaukset*-, *Ohjausvuorot*- ja *Hallitse vuoroja*-näkymissä) aikavalinta *Näytetään vuorot ajalta* pitäisi joko toteuttaa tai poistaa.
- Kalenterinäkymien yhteydessä olisi hyvä esittää käytettävä kalenterin värikoodaus.
- Omat varaukset ja ohjausvuorot pitäisi saada järjestelmästä ladattua iCalendar muodossa (tämä on palvelinkoodissa toteutettuna).
- Ohjaajan ja pääkäyttäjän pitäisi kyetä lisäämään opiskelijoita vuoroille, vaikka normaalit tarkistukset eivät tätä sallisikaan.
- Käytettävyydestessä tuli esiin toive siitä, että laboratorioden aukioloajat näkyisivät sovelluksessa.

- Keplerin kalenteritietojen vieminen muihin järjestelmiin iCalendar muodossa olisi hyvä toteuttaa mahdollista tulevaa Korppi-integraatiota varten.
- Tietokannan alustusta tuotantoympäristöön varten tulisi tehdä skripti, joka ei syötä tietokantaan mallidataa.

6.5 Opiskelijan näkyisiin liittyvät jatkokehitysideat

Opiskelijan näkyisiin liittyen esitettiin projektin aikana seuraavat kehitysideat:

- Käyttäjän pitäisi pystyä poistumaan ryhmästä, jos kyseessä ei ole henkilökohtainen ryhmä.
- Varausta tehdessä olisi kalenterinäkyymässä hyvä esittää myös valitun ryhmän muiden jäsenten menot.
- Jos käyttäjä ei voi poistaa ryhmää, ei hänelle pitäisi edes näyttää `Poista ryhmä`-painiketta.
- Uusi varaus-näkymään tulisi lisätä toiminto uuden ryhmän luomista tai vanhan ryhmän muokkaamista varten.
- Omien varauksien yhteydessä näytettävä `Peru`-painike pitäisi piilottaa tai ottaa pois käytöstä, jos vuoroa ei voi enää perua.
- Varausta ei saa perua, jos sen alkuun on aikaa vähemmän kuin 48 tuntia (tai jokin muu `config.py`:ssä säädetty aika). Tästä pitäisi ilmoittaa käyttäjälle joko uutta varausta tehdessä tai tulevia varauksia listatessa.
- Käyttäjäryhmien yhteydessä oleva toisten käyttäjien haku toimii vain, jos hakusana täsmää täysin hakutulokseen. Tästä pitäisi kertoa käyttäjälle ja haku olisi syytä toteuttaa viisaammin.
- Kalenterinäkymissä pitäisi käyttäjälle ilmoittaa, jos hakuehtoja vastaavaa vapaata vuoroa ei löydy (kuten listanäkymässä tehdään), ettei käyttäjä suotta hämmenny.
- Opiskelijoiden pitäisi kyetä näkemään ohjaajan yhteystiedot varauslistauksissa.

6.6 Ohjaajan näkymiin liittyvät jatkokehitysideoit

Ohjaajan näkymiin liittyen esitettiin projektin aikana seuraavat kehitysideoit:

- Ohjaajan tulisi kyetä näkemään myös muiden ohjaajien ohjausvuorot kalenterinäkyessä (tämä toimii listänäkyessä).
- Ohjaajan pitäisi pystyä merkkamaan vuorolle ilmoittauneille tiloja sen mukaan, miten vuoro meni (esimerkiksi oli paikalla, työ jäi kesken tai ei tullut paikalle).
- Ohjaajien pitäisi kyetä vaihtamaan vuorojaan keskenään.

6.7 Pääkäyttäjän näkymiin liittyvät jatkokehitysideoit

Pääkäyttäjän näkymiin liittyen esitettiin projektin aikana seuraavat kehitysideoit:

- Pääkäyttäjän tulisi pystyä muokkaamaan olemassa olevia vuoroja.
- Pääkäyttäjän tulisi pystyä näkemään järjestelmän vuorot myös kalenterinäkyessä (nykyisellään *Hallitse vuoroja*-näkyessä kalenterinäkyessä näkyy pääkäyttäjän henkilökohtainen kalenteri).
- Pääkäyttäjän tulisi pystyä hoitamaan käyttäjien roolienhallinta käyttöliittymää käyttäen.
- Pääkäyttäjän tulisi pystyä lisäämään ilmoitustaulun ilmoituksille käänköksiä loogisella tavalla (nykyinen tapa kuvaillaan luvussa 6.1).
- Pääkäyttäjän tulisi pystyä muuttamaan ilmoitustaulun ilmoitusten järjestystä.
- Pääkäyttäjän tulisi pystyä määrittelemään ilmoitustaulun ilmoituksille kesto.
- Pääkäyttäjän tulisi pystyä tekemään ilmoituksesta "nosto", jolloin se näkyisi aina ensimmäisenä ilmoituksena.
- *Hallitse vuoroja*-näkyessä näytettävien vuorojen aikarajoite ei toimi, joten se pitäisi joko toteuttaa tai piilottaa.

- *Hallitse vuoroja*-näkyvässä pitäisi pystyä erittelemään vuoroja tilojen perusteella (esimerkiksi suunnitteilla oleva, peruttu tai aktiivinen vuoro).
- *Kurssit*-näkyvässä pitäisi pystyä poistamaan työ kurssista.
- *Kurssit*- ja *Työt*-näkymissä olisi syytä tarjota erilaisia hakutoimintoja (esimerkiksi "työt, joissa käytetään tiettyä resurssia" tai "kurssit, joilla tehdään tietty työ").

6.8 Tietojärjestelmän yleiskäyttöisyys

Tilaaajan edustajien toive oli, että tietojärjestelmästä tehtäisiin yleiskäyttöinen, jotta sen saisi helposti myös muiden Jyväskylän yliopiston laitosten käyttöön. Tämä on otettu tietojärjestelmän suunnittelussa (etenkin tietokannan osalta) huomioon. Valitettavasti toteutuksessa sitä ei kuitenkaan ollut aikataulun puitteissa mahdollista ottaa juuri huomioon.

Tietojärjestelmästä saa nykyisellään tehtyä aika helposti toisen version samantyyppiseen käyttötarkoitukseen. Tällöin tarvitsee lähinnä muuttella käyttöliittymän merkkijonoja, muokata käyttöliittymää vastaamaan omia tarpeita ja muokkaamaan palvelinpuolen toimintalogiikkaa vastaamaan omia tarpeita. Mikään näistä ei yksinään ole kovin vaikeaa, sillä tietojärjestelmän koodissa toistetaan pitkälti samoja kaavoja, joten esimerkkejä löytyy rutkasti. Tällaisesta muuntelusta suoriutuu nähdäkseni yksittäinenkin kehittäjä, jos hänellä on kokemusta HTML:stä, CSS:stä, JavaScriptistä ja Pythonista.

Mikäli on tarve lähteä kehittämään erityyppistä varausjärjestelmää, voi Kepler-järjestelmästä riisua kaikki itselleen tarpeettomat osat pois. Tällöin jäljelle jää varauspalvelun runko, joka jo noudattaa tiettyjä kaavoja ja säännönmukaisuuksia, tarjoaa valmiita apuluokkia ja tarjoaa esimerkki toteutusratkaisuja. Tämä voi auttaa uuden järjestelmän kehittämisen aloittamisessa paljonkin, mutta se tuo mukanaan myös rajoituksia ja tekee helposti sokeaksi vaihtoehtoisille ratkaisuille.

Kepler-järjestelmästä voi myös yrittää tehdä yleispätevämmän. Suurimmat haasteet nykyisen toteutuksen yleiskäyttöisyydessä ovat fysiikan laitoksen vaatimukseen perustuvat tarkistukset REST-kutsuissa ja se, että käyttöliittymän koodi on tehty yksinomaan Kepleriä silmällä pitäen. Myös tietokannan rakenne voi muodostua ongelmaksi, jos järjestelmän käyttötarkoitus eroaa suuresti fysiikan laitoksen tarpeista

(tietokantaan voi tutustua tarkemmin luvussa 5). Erilaiset toimintalogiikkaan liittyvät tarkistukset voisi hyvin eriyttää omiksi luokikseen (ja koodin luettavuuden nimissä näin kannattaisikin tehdä) ja käyttöliittymän koodikin on nykyisellään jo aika yleispätevää. Käyttöliittymän sisältö pitää luonnollisesti tehdä tai muokata erikseen eri käyttötapauksia varten. Näin ollen Kepler-järjestelmästä saisi jokseenkin helpos- ti ja kohtalaisella työllä tehtyä yleispätevämmän version, mikäli ymmärtää Keplerin nykyisen toimintalogiikan hyvin.

7 Ohjeita ylläpitäjälle ja jatkokehittäjälle

Luvussa esitetään ohjeita sovelluksen ylläpitäjälle ja jatkokehittäjälle.

7.1 Sovelluksen asennus- ja käyttöönotto-ohjeet

Pyramidin saa helpoiten asennettua pip:llä: `pip install pyramid`. Pyramid asentaa loput tarvitsemansa kirjastot automaattisesti tai ne ovat jo tulleet Kepler-järjestelmän tiedostojen mukana.

Ensimmäistä kertaa Pyramidia käytettäessä, pitää Kepler-järjestelmä asentaa. Tämä tapahtuu Kepler-järjestelmään juurikansiossa komennolla `python setup.py production` (kehittäessä tulee vaihtaa `production-määre` `development-määreeksi`).

Tietokannan saa alustettua käyttövalmiiksi ajamalla skriptin `initialize_Kepler_db.py`. Huomaa, että muuttamattomana tämä skripti laittaa tietokantaan paljon erilaista mallidataa.

Itse sovelluksen saa käynnistettyä komennolla `pserve production.ini`. Kepleriä kehittäessä kannattaa kuitenkin ennemmin käyttää `pserve -reload development.ini`-komentoa.

Huomaa, että tuotantokäytössä on ehdottomasti käytettävä sitä vastaavaa määrettä `production` ja asetustiedostoa `production.ini`!

7.2 Ohjeita jatkokehittäjälle

Jos järjestelmää ajetaan `development.ini`:n asetuksilla, näkyy ylänavigointipalkin päällä joukko nimiä, joita klikkaamalla pääsee kirjautumaan sisään kyseisinä henkilöinä. Heistä Sulevi ja Keijo ovat pääkäyttäjiä, Sulevi, Kalle ja Anna ovat ohjaajia ja kaikki ovat opiskelijoita. Tämän lisäksi ylänavigointipalkin päällä oikeassa reunassa on linkki *REST API*, josta pääsee tarkastelemaan REST rajapinnan dokumentaatiota HTML-muodossa (sieltä löytyy esimerkiksi kaikki Keplerin tukemat juliset kutsut, niiden kuvaus ja niiden vaatiman parametrit).

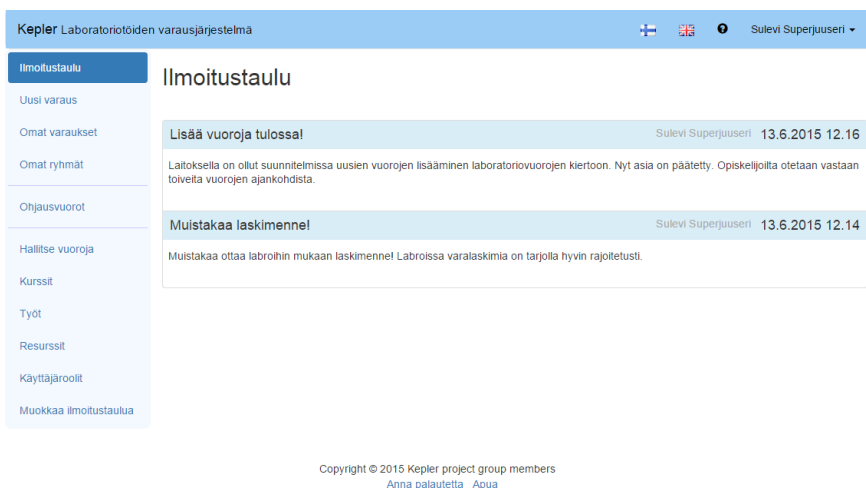
Lähes kaikki palvelimen tarjoaman rajapinnan ohjelmakoodi löytyy kansioista `/kepler/api/`. Lähes kaikki käyttöliittymäkoodi löytyy kansioista `/kepler/static`.

Kaikki järjestelmän eri näkymät löytyvä tiedostosta `/kepler/views.py`. Näille määritellään reitit (Pyramidissä route) `__init__.py` tiedostoissa, jotka sijaitsevat kansioissa `/kepler/__init__.py` ja `/kepler/api/__init__.py`.

Tietokannan `domain`-luokat määritellään omista tiedostoissaan. Ne löytyvät kansioista `/kepler/models/`.

Käyttöliittymään liittyvä koodi löytyy kansioista `/kepler/static/`. HTML-sivujen luontiin käytetään Chameleon templateja.

Debugauksessa kannattaa hyödyntää Pyramidin `debug-toolbar`ia, jonka saa auki painamalla kuvassa 7.1 esitettyä painiketta.

Kepler Laboratoriotöiden varausjärjestelmä

Ilmoitustaulu

Lisää vuoroja tulossa! Sulevi Superjuuseri 13.6.2015 12.16

Laitoksella on ollut suunnitelmassa uusien vuorojen lisääminen laboratoriovuorojen kiertoon. Nyt asia on päätetty. Opiskelijoilta otetaan vastaan toiveita vuorojen ajankohdista.

Muistakaa laskimenne! Sulevi Superjuuseri 13.6.2015 12.14

Muistakaa ottaa labroihiin mukaan laskimenne! Labroissa varalaskimia on tarjolla hyvin rajoitetusti.

Copyright © 2015 Kepler project group members
Anna palautetta Apua

Kuva 7.1: Pyramidin `debug-toolbar`-painike

Tarvittaessa voi testata palvelimen ominaisuuksia ilman, että kyseisiä ominaisuuksia varten on käyttöliittymää. Tämän voi tehdä selaimen kehittäjän työkaluilla ajamalla JavaScriptiä muodossa `Kepler.komento({json:dataa})`.

Huomaa, että REST API:n dokumentointi hoidetaan käyttäen `@rest_api` decoratoria, ja kutsujen odottamat parametrit määritellään käyttäen `ApiParams`-luokkaa.

Jos tulee vastaan ongelmia OAuthin kanssa, kannattaa lähestyä sen toteuttanutta Atte Rätystä. Muut kehittäjät tuskin osaavat auttaa asiassa perehtymättä kyseiseen koodiin.

Tietokannasta ei saisi juuri koskaan poistaa mitään, vaan tieto pitää vain merkitä poistetuksi (tai ei-aktiiviseksi).

Tietokannan alustuksessa (`initialize_Kepler_db.py`) käytetään joitain aliohjelmiä, jotka eivät sovi käyttöön muualla järjestelmässä. Niiden tarkoituksena on ollut saada tietokantaan syötettyä helposti mallidataa, jotta järjestelmää voi testata.

Huomaathan, että moneen `Status-Type`-rakenteeseen on olemassa järjestelmässä määriteltyjä vakioita (tiedostossa `/kepler/models/constants.py`). Hyödynnä näitä, niin vältyt turhilta virheiltiltä ja päänvaivoilta.

Sähköpostiviestit voi asettaa tallentumaan paikallisesti, niiden lähettämisen sijaan. Tämä tapahtuu laittamalla käytettyyn asetustiedostoon (eli jatkokehityksessä `development.ini`) `pyramid_includes=` määreen alle `pyramid_mailer.debug`. Näin sähköpostiominaisuuksien toimintaa voi testata paikallisesti. Nämä "lähtevät" sähköpostit tallennetaan järjestelmän kansiorakenteen juureen, uuteen *mail*-kansioon.

7.3 Ohjeita ylläpitäjälle

`Production.ini`:stä löytyvät `[server:main]` asetukset tulee säätää vastaamaan käytössä olevaa palvelinta. `pyramid_mailer`:in asetukset tulee säätää `email_util.py`-tiedostossa (löytyy kansiopolusta `/kepler/api/`). Ohjeita `pyramid_mailer`:in käyttöön löytyy dokumentista [23].

Kepler-järjestelmä ei juuri koskaan poista tietokannasta mitään. Lähes kaikki vanhat tiedot ovat siten järjestelmässä tallessa, vaikka käyttäjät olisivatkin mielestään poistaneet ne.

Sovellusta asennettaessa on otettava huomioon seuraavat rajoitteet:

- Sovellus toimii testatusti käyttäen palvelinohjelmistona Apachea (versio 2.4.6) ja käyttöjärjestelmänä Red Hat Enterprise Linux (RHEL) 7.
- Sovellus toimii testatusti Python 3.4.3:lla.

- Sovellus ei toimi Python 2:lla.
- Sovellus ei toimi ilman JavaScriptiä.

Sovellusta käyttöönotettaessa on myös syytä ottaa huomioon seuraavat rajoitteet:

- Sovellus toimii testatusti Windows 7 ja Windows 8.1-käyttöjärjestelmissä.
- Sovellus toimii testatusti Ubuntu 15.04 -käyttöjärjestelmässä.
- Sovellus toimii testatusti selaimilla Google Chrome, Mozilla Firefox ja Internet Explorer (Jyväskylän yliopiston koneilla kevään 2015 aikana käytössä olevilla versioilla) sekä Chromium-selaimella (versio 43.0.2357.81 (64-bit)).

8 Yhteenveto

Kepler-projekti toteutti Sovellusprojekti-kurssilla keväällä 2015 Jyväskylän yliopiston fysiikan laitokselle WWW-sovelluksena oppilaslaboratorioiden varausjärjestelmän. Sovelluksella oppilaat voivat varata vuoroja oppilaslaboratioihin, muodostaa keskenään ryhmiä ja nähdä järjestelmän esittämän ilmoitukset. Oppislaboratorioiden ohjaajat voivat nähdä tulevat ohjausvuoronsa ja niihin liittyvää tietoa. Sovelluksen pääkäyttäjät voivat luoda uusia ja hallinnoida vanhoja oppilaslaboratiovuoroja, oppilaslaboratiovuoroilla tehtäviä töitä, töihin liittyviä resursseja ja ilmoitustaulun ilmoituksia.

Toteutettu WWW-sovellus toimii pääosin asetettujen tavoitteiden mukaisesti, mutta joitakin asioita jäi projektin puitteissa toteuttamatta. Näistä merkittävimpiä ovat joistakin pääkäyttäjän toiminnallisuuksista puuttuvat tarkistukset. Lisäksi projektiryhmästä riippumattomista syistä suunniteltu integraatio opiskelijoiden Korppikalenterien kanssa jäi toteuttamatta. Jatkokehitysideoita esitettiin projektin aikana myös lukuisia.

Sovellus kehitettiin Pyramid-sovelluskehystä hyödyntäen. Sovelluksen toiminnan kannalta olennaisia komponentteja ovat myös Jyväskylän yliopiston tarjoama OAuth-rajapinta, SQLAlchemy, jQuery, Bootstrap ja FullCalendar. Sovelluksen merkittävimmät komponentit ovat WWW-pohjainen käyttöliittymä, palvelin ja tietokanta.

Lähteet

- [1] Joel Kivelä, Erkki Koskenkorva, Mika Lehtinen, Oskari Leppäaho ja Petri Partanen, "Liikkuva-sovellusprojekti, Sovellusraportti", saatavilla PDF-muodossa <URL:
http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/liikkuva/dokumentit/sovellusraportti/liikkuva_sovellusraportti_1.0.0.pdf>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 9.6.2014.
- [2] Joonas Konki, Anu Koskela, Mikko Kuhno, Henrik Paananen ja Atte Rätty, "Kepler-sovellusprojekti, Käytettävyytestaussuunnitelma", saatavilla PDF-muodossa <URL:
http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/kepler/testaus/kaytettavyystestaus/kepler_kaytettavyystestaussuunnitelma_1.0.0.pdf>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 2015.
- [3] Joonas Konki, Anu Koskela, Mikko Kuhno, Henrik Paananen ja Atte Rätty, "Kepler-sovellusprojekti, Käytettävyytestausmuistio", saatavilla PDF-muodossa <URL:
http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/kepler/testaus/kaytettavyystestaus/kepler_kaytettavyystestaus_muistio.pdf>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 2015.
- [4] Joonas Konki, Anu Koskela, Mikko Kuhno, Henrik Paananen ja Atte Rätty, "Kepler-sovellusprojekti, Järjestelmätestausraportti 1 (Windows 7 & Internet Explorer)", saatavilla PDF-muodossa kahdessa osassa <URL:
http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/kepler/testaus/jarjestelmatestaus/kepler_jarjestelmatestausraportti_1_1.0.0.pdf>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 2015.
- [5] Joonas Konki, Anu Koskela, Mikko Kuhno, Henrik Paananen ja Atte Rätty, "Kepler-sovellusprojekti, Järjestelmätestausraportti 2 (Ubuntu & Firefox)", saatavilla PDF-muodossa kahdessa osassa <URL:
http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/kepler/testaus/jarjestelmatestaus/kepler_jarjestelmatestausraportti_2_1.0.0.pdf>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 2015.

- [6] Joonas Konki, Anu Koskela, Mikko Kuhno, Henrik Paananen ja Atte Rätty, "Kepler-sovellusprojekti, Käyttöliittymän luokkadokumentaatio", saatavilla HTML-muodossa <URL: http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/kepler/application/class_documentation/javascript/>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 2015.
- [7] Joonas Konki, Anu Koskela, Mikko Kuhno, Henrik Paananen ja Atte Rätty, "Kepler-sovellusprojekti, Palvelimen luokkadokumentaatio", saatavilla HTML-muodossa <URL: http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/kepler/application/class_documentation/python/>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 2015.
- [8] Joonas Konki, Anu Koskela, Mikko Kuhno, Henrik Paananen ja Atte Rätty, "Kepler-sovellusprojekti, Projektiraportti", saatavilla PDF-muodossa <URL: http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/kepler/dokumentit/projektiraportti/kepler_projektiraportti_1.0.0.pdf>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 2015.
- [9] Joonas Konki, Anu Koskela, Mikko Kuhno, Henrik Paananen ja Atte Rätty, "Kepler-sovellusprojekti, Projektisuunnitelma", saatavilla PDF-muodossa <URL: http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/kepler/dokumentit/projektisuunnitelma/kepler_projektisuunnitelma_1.0.0.pdf>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 2015.
- [10] Joonas Konki, Anu Koskela, Mikko Kuhno, Henrik Paananen ja Atte Rätty, "Kepler-sovellusprojekti, Vaatimusmäärittely", saatavilla PDF-muodossa <URL: http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/kepler/dokumentit/vaatimusmaarittely/kepler_vaatimusmaarittely_1.0.0.pdf>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 2015.
- [11] Joonas Konki, Anu Koskela, Mikko Kuhno, Henrik Paananen ja Atte Rätty, "Kepler-sovellusprojekti, Tietokantasuunnitelma", saatavilla PNG-muodossa <URL: <http://sovellusprojektit.it.jyu.fi/kepler/dokumentit/sovellussuunnitelmat/tietokantasuunnitelma/tietokanta.png>>, Jyväskylän yliopisto, tietotekniikan laitos, 2015.

- [12] Jyväskylän yliopisto, "Jyväskylän yliopiston OAuth-rajapinnan ohjeet", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<https://dev-docs.app.jyu.fi/>>, Jyväskylän yliopisto, 2015.
- [13] D. Hardt, Ed., "The OAuth 2.0 Authorization Framework", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<https://tools.ietf.org/html/rfc6749>>, Internet Engineering Task Force, 2012.
- [14] Ben Bangert and Mike Bayer, "Beaker documentation", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<https://beaker.readthedocs.org/en/latest/>>, 2012.
- [15] Bootstrap core team, "Bootstrap: The world's most popular mobile-first and responsive front-end framework.", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<http://getbootstrap.com/>>, 2015.
- [16] "dateutil - powerful extensions to datetime" saatavilla HTML-muodossa <URL:
<https://dateutil.readthedocs.org/en/latest/>>, 2015.
- [17] "Docutils: Documentation Utilities" saatavilla HTML-muodossa <URL:
<http://docutils.sourceforge.net/>>, 2014.
- [18] Adam Shaw, "A JavaScript event calendar. Customizable and open source.", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<http://docutils.sourceforge.net/>>, Adam Shaw, 2015.
- [19] jQuery Foundation, "jQuery: write less, do more", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<https://jquery.com/>>, jQuery Foundation, 2015.
- [20] Plone Foundation, "iCalendar package", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<https://icalendar.readthedocs.org/en/latest/usage.html>>, Plone Foundation, 2015.
- [21] Agendaless Consulting, "The Pyramid Web Framework", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<http://docs.pylonsproject.org/projects/pyramid/en/latest/>>, Pylons Project, 2015.

- [22] Agendaless Consulting, "pyramid_beaker", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<https://pylons.readthedocs.org/projects/pyramid-beaker/en/latest/>>, Pylons Project, 2012.
- [23] Dan Jacob, "pyramid_mailer", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<http://pylons.readthedocs.org/projects/pyramid-mailer/en/latest/>>, Pylons Project, 2015.
- [24] Kenneth Reitz Project, "Requests: HTTP for Humans", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<http://docs.python-requests.org/en/latest/>>, Kenneth Reitz Project, 2015.
- [25] SQL Alchemy authors and contributors, "The Python SQL Toolkit and Object Relational Mapper", saatavilla HTML-muodossa <URL:
<http://www.sqlalchemy.org/>>, SQL Alchemy authors and contributors, 2015.